

༡༡༡། །ཁྱུ་གར་སྐད་དུ། མ་རྒྱུ་མ་ཀར་རྒྱ་པ་རྒྱ་མ། བོད་སྐད་དུ། དབྱ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྲལ། ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་གཞིར་གྱུར་ཅིང་། །ཉེས་པའི་དྲི་མ་བསལ་གྱུར་

པ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་བྱས་ནས། །བདེན་པ་གཉིས་ནི་བྲི་བར་བྱ། །འདིར་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་བོས་རབ་དུ་གཡེངས་པར་གྱུར་ཅིང་། །ཉོན་མོངས་པ་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
དཔའ་གྲོང་དུ་འབྱུགས་པར་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་ལྔའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བསྐྱེལ་བའི་དོན་དུ་ལྷ་བ་རབ་རིབ་མ་ལུས་པར་སེལ་

བར་བྱེད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མ་ལག་དཔར་བྱའོ། །འདིར་འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། །འཇམ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆད་མར་བྱས་ན་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་མེད། །དོན་དམ་པ་ཡང་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འོན་ཀྱང་རེ་ཞིག་མི་ཤེས་པའི་ལིང་ཏོག་གིས་

སྒོ་བྲོས་ཀྱི་མིག་བཀའ་པ། བདག་དུ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་སྤྲིང་ལ་ཞུགས་པ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ། རྒྱ་རོལ་མ་ཐོང་བའི་རྫོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོར་བྱས་ནས་བདེན་པ་
གཉིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་རྟོག་གི་བས་ནི་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཤིན་དུ་རྟོག་དུ་གྱུར་པ་དག་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཕྱི་རོལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉི་མ་དམུས་ལོང་ཡུལ་མིན་
ཞིང་། །མ་ཐོ་རིས་སྤྲིག་ཅན་ཡུལ་མ་ཡིན། །དེ་ཉིད་དང་ནི་བསྐྱེལ་བྱ་སྟེ། །རྟོག་གི་པ་ལ་ཡུལ་མ་ཡིན།

@260A ༄། རྟོག་བྱ་རིན་ཆེན་བརྟག་པ་ལ། རྟོང་བ་ཚད་མ་ཡིན་ནམ་ཅི། རྟོ་ལ་དང་པོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། སྒྲ་ཤད་བལ་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། རྒྱ་གཉིས་རྒྱ་
ཡི་རྒྱ་བ་དང་། རྟི་ཟའི་གྲོང་བྱིས་མི་ལམ་དང་། རྒྱུ་མ་སྒྲིག་རྒྱུ་སྒྲུལ་པ་དང་། བྲག་ཅ་མེ་ལོང་གཟུགས་བརྟན་

དང་། རྒྱིབ་མ་རྒྱ་བྱར་དབང་པོའི་གཞུ། རྒྱོག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ནི། རྒྱང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། རྒྱ་ཤིང་གི་ནི་ཡུང་པོ་བཞིན། རྒྱ་བརྟགས་ཉམས་དགའི་མཚན་ཉིད་
ཅན། རྒྱུ་ལས་རྒྱུས་དང་དོན་བྱེད་རྒྱས། རྒྱ་རོལ་མཐོང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། རྒྱོག་མ་མེད་པ་ནས་མ་རིག་པའི་

གཉིད་ལོག་པའི་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུའི་རྒྱ་རོལ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་འདི་ནི་སྒྲ་ཤད་འཛིངས་པ་ལྟ་བུར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། འདི་ལྟར་བརྟན་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ན་
འདི་ལ་ནི། སྒྲོན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཤད་པ་ནི། འདི་ལྟར་བདག་

ཅག་དབྱུ་མ་པའི་གཞུང་གིས་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དུ་ཡང་བརྟན་པ་དང་། བཙོས་མ་དང་། རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། མི་ལམ་ལྟ་བུར་འདོད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱབ་
ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དམིགས་དེ། གཤམ་ཏེ་ཡང་དག་ཡོང་གྱུར་ན། རྒྱིས་པས་

ཡང་དག་རིག་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་ཤེས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རོལ་གྱིས་བརྟུན་པ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། བཙམ་
ལུན་འདས་གྱིས་ཇི་སྐད་དུ། །མིག་དང་ན་བ་སྒྲ་ཡང་ཆད་མ་མིན། །སྟེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཆད་མ་མིན། །

གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཆད་ཡིན་ན། །འཕགས་པའི་ལམ་དེ་སྟེ་ལ་དགོས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱང་། དབང་པོ་རྣམས་ནི་
བཅས་པོ་དང་། །ལུང་དུ་མ་བརྟུན་ཉིད་དང་ནི། །ཆད་མ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་དང་། །འོག་པར་ཡོངས་ཤེས་བྱོད་

གྱིས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་ཡུལ་དང་དབང་པོ་རྣམས་མེད་པས་ཤེས་པ་ཡང་རྣམས་མེད་དེ། ཡུལ་དང་དབང་པོ་རྣམས་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་རྣམས་སྟུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། གཞི་
རྣམས་མེད་པ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་མང་པོ་འདུས་པས་རྣམས་སྟུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། བརྟགས་པ་

@260B ཅམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས། །བརྟགས་པ་ཅམ་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་། །བརྟུན་པ་རྣམས་མེད་འབྲས་བུ་དེ། །གལ་ཏེ་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ན། །རྩ་རྒྱ་ལ་སོགས་སྟུ་ཡིས་བསྐྱེད། །ཇི་སྟེན་
བརྟུན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡོད། །དེ་སྟེན་སྐྱུ་མའི་སྐྱེ་འཇིག་གནས། །སྟོབ་དཔོན་གྱི་ནི་ཞལ་སྒྲ་ནས། །འདི་ན་འགའ་ཡང་སྐྱེ་

བ་མེད། །འགག་པར་བྱུང་པ་ཅུང་ཟད་མེད། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དག །བརྟགས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་བྲགས་པའི་ཞལ་སྒྲ་ནས། ཐོག་
མཐའ་མེད་པའི་སྤྱིད་པ་རུ། །མ་རིག་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ཡི། །འགྲོ་ལ་གང་གང་སྤྲང་དེ་ཉིད། །བརྟུན་

དེ་མི་ལམ་ལྟ་བུར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ནི་བརྟུན་པར་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། །འདི་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། དབུ་
མ་རྩ་བ་ལས། །གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །རྟག་པ་

མེད་པ་ཆད་མེད་པ། །ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། །སློས་པ་ཉིར་ཞི་ཞི་སྟོན་པ། །རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱ་རྣམས་ཀྱི། །དམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་

ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་བརྟན་པ་དང་། །གཡོ་བའོ། །དེའི་བདེན་པ་ནི་རྩ་ལྷ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བཙུང་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་
དགོངས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྤྲང་བའི་དངོས་པོའོ། །དེ་ཉིད་

བདེན་པ་སྟེ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ངོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་། གོ་བར་བྱ་བའོ། །དམ་པ་ནི་མཆོག་གོ། །ཡང་ན་དོན་ཡང་ཡིན་ལ། དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། །ཡང་ན་དམ་པའི་དོན་ཏི་ཡི་ཤེས་དམ་པའི་

དོན་ཡིན་པས་ན་དམ་པའི་དོན་རྟོ། །བདེན་པ་ནི་མི་སྤྱུ་བའོ། །སེམས་ཅན་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ། །ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐྱས་ཀྱི་
འཛིན་པ་ལྷ་བླ་བྱུང་གསུངས། །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་མི་ཤེས་པར། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་མི་འགྱུར། །ཀྱན་

@261A ༄། རྫོབ་བདེན་པ་ཤེས་བྱུང་ནས། འོན་དམ་བདེན་ལ་འཇུག་པར་བྱ། གཏུག་རྫོབ་བདེན་པ་ཇི་ལྟ་བུ། རྫོས་རྣམས་གཏུག་ཞེས་བྱ་བ་གང་། སྤྱི་དང་རང་གི་མཆན་ཉིད་
དག ཤེས་པ་གཏུག་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན། གཏུག་རྫོབ་འདི་ལྟར་སྒྲུང་བ་འདི། འཛིགས་པས་བརྟགས་ན་འགའ་མི་

ཆེད། ལ་ཆེད་པ་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པར་བྱ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་གྲིཆོས་སྡོན་དུ་མ་སོང་ཞིང་དེ་མ་རྟོགས་པར་དོན་དམ་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་མི་
 ལུས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་བྲགས་པའི་ཞལ་སྤྲོན་ས། ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །

ཐབས་ལས་བྱང་བ་དོན་དམ་བདན་པ་གཉིས། །གཉིས་པོའི་དབྱེ་བ་གང་གིས་མ་རྟོགས་ན། །དེ་ནི་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དུ་ཀུན་རྫོབ་སྤངས་
པ་ཡི། །སྟོང་ཉིད་ལྟ་ལ་མངོན་ཞེན་ན། །གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་ཅན་ཏེ། སྤྲན་པས་བཏང་བའི་ནད་པར་

བཞིན། །འདིར་ནི་གཞན་དག་གིས་རྒྱལ་བ། །བྱིད་ཅག་ཉིད་གྱིས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཁས་སྤངས་ནས། ཡང་དེ་ཉིད་འགོག་པར་བྱིད་པས་ཁས་སྤངས་པས་གཞོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་འརྱུག་པ་ཉིད་ནི་དབང་པོ་རྣམས་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་མཐོང་བ་ལས་ལྷག

པའི་ཆད་མ་ནི་གཞན་མིད་ལ། །བྱིད་ཅག་ཉིད་ཀྱང་ཡུལ་རྣམས་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཡོད་མ་བཞིན་དུ་འགོག་
པས་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་གཞོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བྲོད་པ་དང་། འཇིན་མེད་ཡོན་ཆད་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲ་བ་དང་།

གཤེར་བ་དང་། ཆ་བ་དང་། གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱིད་པས་གྲགས་པས་ཀྱང་གཞོད་དོ། །གཞན་ཡང་བྱིད་ཅག་ཆོས་ཐམས་ཅད་
མིད་པར་ལྟ་བས། ཆད་པར་སྒྲ་བ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱུས་གྱི་སྒྲོ་ནས་

ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ་བདག་ཅག་དབྱ་མ་པས་དོན་དམ་པར་ན་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ཡོད་པས་ཁས་སྒྲངས་པའི་གནོད་པ་མེད་དོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ །བྱིས་པའི་
སྒོ་དང་མཐུན་མཐོང་ལ། །གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མི་འགོག་པས། །དེ་ཕྱིར་ཇི་སྐད་སྒྲས་སྒྲོན་མེད། ། དོན་དམ་

@261B པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མདུན་ལ་བརྟག་བཟོད་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་གནས་པ་མེད་པས་སྒྲོན་དེ་དག་མེད་དོ། །དེ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ལན་གདབ་པར་བྱའོ། །ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་སྐྱི་བ་མེད་
པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཆོགས་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་རྣམས་སྒྲུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་།

གཅིག་གིས་ཡུལ་འཛིན་པར་ཡང་མི་རྒྱས་ལ། ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒོ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་གང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱུར་པ་དེ་ཁོ་བོ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ཡང་མངོན་
སུམ་གྱི་སྒོའི་སྟོན་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

བདག་གི་སྒོ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རྗེས་བརྒྱད་འདུས་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་དག་ནི་དམག་དང་ནགས་ཆེལ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དེའི་གནོད་པ་མེད་དོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གྲགས་པའི་གནོད་པ་ཡང་མེད་དེ། དཔེར་ན་

མིག་གསལ་ཞིང་རྫོབ་དག་མོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་རྟོག་པ་ལ་དམུས་ལོང་དང་། རབ་རིབ་ཀྱིས་མིག་ཉམས་པས་མ་རྟོགས་ཤིང་སྐབས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་མིག་སྒྲན་བསྟེན་
པས་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་བྲི་མ་མེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གྲོགས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་མཁས་པ་དག་གིས་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་

ཚུལ་འདི་ལ་མ་རིག་པའི་ཡིང་ཐོག་གིས་སྟོངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་མི་རྒྱས་པ་རབ་རིབ་ཅན་དང་འབྲ་བ། ཁམས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་
དུ་རྟོག་ལས་ཀྱན་ནས་སྟོང་བའི་བྲི་མས་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་བཏབ་ཅིང་དཀྱག་པ། མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་གིས་སྐབས་

མེད་པས་གྲགས་པའི་གཞོན་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆད་པར་སྒྲ་བ་ཡང་བདག་ཅག་དབྱ་མ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆད་པར་སྒྲ་བ་དེ་དག་ནི་འདི་སྐད་དུ། བཟང་མོ་ལེགས་པར་གཡོས་ལ་
ཟོ། །ཤིན་ས་སྤྱང་གི་འི་རྩེས་དང་འབྲ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སྒྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །དབྱ་

མ་པ་ནི་འདི་ལྟར་མི་འདོད་དེ། འཕགས་པ་ལྟ་འི་ཞལ་ནས། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཐེ་ཚོམ་ཡང་། །མཁས་པས་སྤྲིག་པ་རྣམ་པར་སྤང་། །གལ་ཏེ་མེད་ན་དེར་ཟད་མོད། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཆད་ལྟ་
བརྒྱག། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྤྱང་བའི་ཕྱང་བ་འདི་དག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་

@262A ༄། །པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འདོད་པས་སྒྲིན་གྱི་དྲི་མ་གང་གིས་ཀྱང་བདག་ཅག་ལ་གཞོད་པ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་མདུན་ན་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཆད་པར་སྒྲིབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་

ཏེ། དཔེར་ན་འདི་ན་འགའ་ཞིག་ལ་འདི་སྐད་དུ། ཅི་རྣམ་མཁའ་འདི་ཡངས་པའམ་དོག་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། ཆེ་འམ། རྒྱང་ངམ། དྲི་ཞིམ་པའམ། དྲི་མི་ཞིམ་པའམ། མངར་བའམ། སྐྱར་བའམ།
འཇམ་པའམ་རྩུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། དེ་བཞིན་དུ་བོང་བྱ་དང་། ར་མོ་དང་། རྟའི་ར་རྣམས་ཀྱི་

ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན། ཉ་གོ་རྩ་དང་། ལུ་དུམ་བུ་ར་དང་། རྣམ་མཁའི་མེ་ཏོག་རྣམས་ཀྱི་དྲི་ནི་ནི་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན། མངའ་རྒྱ་དང་། ཀྱུ་ཤ་དང་། །ཀུ་ཤ་དང་། རྩི་དུ་ལ་རྣམས་ཀྱི་དྲི་
ནི་ནི་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན། ཅུས་སྒྲུལ་དང་། སྒྲུལ་གྱི་སྒྲུ་དང་། དྲི་ཟའི་གོང་བྱེད་ཀྱི་བྱུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་རེག་པ་

ནི་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་དེས་པ་ན། ཀྱེ་སྐྱེས་བྱ་བྱོད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་དག་ཡོད་དམ། ངས་ནི་འདི་དག་མཐོང་བ་དང་། ཤེས་པ་དང་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐྱེས་བྱ་དེ་
མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། ཆད་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ནམ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཀྱན། །བསལ་བ་མེད་ཅིང་

གཞག་པ་མིད། །ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་མིད་ལ། །ཅི་ཞིག་བསལ་ཞིང་ཅི་ཞིག་གཞག་ །སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱང་། །འདི་ལ་བསལ་བ་ཅི་ཡང་མིད། །གཞག་པར་བྱ་བ་གང་ཡང་
མིད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་བས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབྱ་

མ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་མིད་ཆོས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་དང་འདྲ། །བྱིས་པའི་སློ་ཅན་ལོག་
པར་འབྱུལ་པ་དག །འཇིག་རྟེན་དག་ན་མིད་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱོད། །ཅིས་གསུངས་པ་དང་། ཐམས་

ཅད་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་དོན་དམ་ནི། །ཆོས་ཅན་མི་དམིགས་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་མིན། །ཞེན་པ་ལྡོག་ཕྱིར་རྒྱུན་བཤད་མ་གཏོགས་པར། །ཆོས་གྱི་ངང་ལ་ཆོག་མིད་བརྗོད་དུ་མིད། །ཅིས་
གསུངས་པ་དང་། སྟོན་གྱི་མཐས་སྟོང་ཕྱི་མའི་མཐས་ཀྱང་སྟོང་། །སྟོང་དང་གནས་དང་འཇིག་པའི་དངོས་པོས་

@262B སྟོང་། །སྤྱིད་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་ཡི་སྟོང་པ་སྟེ། །ཕྱོགས་གཅིག་སྟོང་ཉིད་ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་གྱི། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་དེ། །ནམ་མཁའ་
ལ་ཡང་མཆོན་ཉིད་མིད། །མཆོན་ཉིད་མཆོན་གཞི་ངས་གྲོལ་བ། །དམིགས་མིད་བྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྡེ་དུ་མར་གསུངས་པས་དེ་དང་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདིའི་དོན་རྒྱས་པར་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་རྫོགས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ལ་མངའ་བཞུགས་པའི། །ཁྱུ་སྐྱབ་དང་ནི་འཕགས་པའི་ལྷ། །སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་འི་སེང་གའི་སྒྲ། །རྒྱ་བ་བྲགས་

པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཙོ་བྱེད་པའི། །དམུས་ལོང་ལྷ་བུའི་རྟོག་གི་བ། །རང་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་ཡི། །ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བར་བྱ། །འདིར་གང་ཟག་ནི་
གསུམ་སྟེ། མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོར་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་

འབྲུལ་པའི་ཀླན་རྫོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི། སྟོན་གྱི་དང་སྟོང་རྗེས་འབྲངས་ནས། །རི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་ལ། །དོན་བཞིན་མ་ཡིན་གཟུང་བ་ནི། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་རབ་ཡིན། །སེར་སྒྲུ་
དང་། གཟེགས་ཟན་དང་། རྩལ་པ་བ་དང་། ཅ་ར་ཀ་དང་། དབང་པོ་དང་། གསལ་བ་དང་། སྡེ་ཅན་དང་།

བདེན་ལྡན་དང་། གསེར་ཅན་དང་། སྟོགས་ཅན་དང་། ཤ་ཀླན་དང་། ས་ལ་དགའ་བ་དང་། འབྲི་བྱ་དང་། ཡང་གི་ར་ས་དང་། བྱ་ལ་སྒྲུ་དང་། བྱ་ལ་ཉ་དང་། ས་ལ་སྒྲ་དང་། བད་རྒྱ་ཡ་ནི་དང་།
གོ་བྱ་རུ་མ་དང་། རར་ཡ་ནི་དང་། ལོ་མ་ཅན་དང་། མ་བྱ་དང་། རྒྱུ་ན་པ་ལ་ཀ་དང་། ལྷས་

དང་། ཨ་ལྷད་ཐ་དང་། ལྷ་མྱི་དང་། ཤིང་ལྷན་དང་། རིའི་མི་དང་། ཤེད་དང་། རྒྱན་ཤེས་ཀྱི་བྱ་དང་། འཇིག་རྟེན་མིག་ལ་སོགས་པས་བཀོད་པའི་གཞུང་ལ་འཇུག་པ། འོད་སྤངས་རྫོགས་བྱེད་
དང་། དུགས་སྤྲུམ་ཀྱི་བྱ་མོ་ཀ་རི་དང་། རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་བྱ་ཀྱན་རྒྱལ་དང་། གཅིར་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་

ལུ་དང་། མི་པམ་སྐྱའི་ལབ་ཅན་དང་། སྐྱུ་ཅུ་ལ་ཤེས་ཀྱི་ལུ་མིང་ལུང་དང་། རངས་བྱེད་ཀྱི་ལུ་སྟག་སྟོན་དག་གིས་བྱས་པའི་སྟ་བའི་སྟེང་བ་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ཅ་གསུམ་དང་། ལྷ་བ་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། འཇིག་ཆོག་ཤས་ཀྱི་རི་བོ་ཉི་ཤུ་དང་། བྱེད་པའི་སྐྱེས་ལུ་བཅུ་གཉིས་དང་། བདག་ཏུ་སྐྱ་བ་

@263A ༄། །བཅུ་གཉིས་དང་། ལྷ་བ་ལྷ་དང་། ལྷ་བ་གསུམ་དང་། ལྷ་བ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ལྷ་བ་ལྷ་འི་རྩ་བ་ནི་བསྐྱེད་བཅུར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ཐ་དད་པར་སྤེན་ནི་སངས་སྐུས་པ་དང་། འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། འཛོལ་དང་། ལོ་མ་ཅན་དང་། གཙང་སྒྲུ་ཅན་དང་། བྱུང་འཇུག་སེམས་

པ་དང་། དབྱིག་གྲུ་གསུམ་པ་དང་། ཀོ་སྒྲགས་དྲུ་མ་བྱ་ཅན་དང་། མཉམ་པར་སྒྲོད་པ་དང་། ལྷ་མཆོག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྒྲིན་པ་དང་། གདུང་བ་ཅན་དང་། རྒྱལ་པོར་སྤྲོ་བ་དང་། མེ་ལོ་
ལྷ་ད་རི་དང་། རིགས་དང་། རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པ་དང་། བཅིངས་ནས་འདུག་པ་དང་། འཁོར་ལོ་

སྒྲོང་བ་དང་། རིལ་གནས་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་བསོད་སྟོམས་ཅན་དང་། སྤང་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་དང་། རྟོག་ཅན་དང་། རྣང་ཅན་དང་། ཏྲ་འདུལ་བ་དང་། ཀ་ལན་ཏྲ་ཀ་དང་། སྒྲོད་གཙང་
མ་ཅན་དང་། སྒྲོང་མོ་རྒྱ་བ་དང་། ཡན་ལག་རལ་པའི་ནང་དུ་གཏུམས་པ་དང་། སྒྲོན་མ་ལྷག་པ་ཅན་

དང་། གསེར་ཅན་དང་། བྱབ་པར་སྒྲུབ་དང་། དབང་པོ་ཆེན་པོ་དང་། ཉེ་ཅན་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲན་ན་གནས་པ་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲན་ན་གནས་པ་དང་། ལྷག་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་
པ་དང་། ལུས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ཀ་ཀན་རྩ་པ་དང་། ལྷའི་གྲོང་པ་དང་། ས་ཁུད་ན་

གནས་པ་དང་། ཆོས་སེམས་པ་དང་། རྒྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། རྣགས་ན་གནས་པ་དང་། རྩེའི་ཁང་པ་དང་། ཆངས་པར་སྒྲོད་པ་དང་། རྩེ་ཏྲ་མ་པ་དང་། བ་ལ་གྲུས་པ་པ་དང་། རྒྱ་བ་ཤར་བ་པ་
དང་། ལག་པར་བ་དང་། སྒྲིང་གིས་འཛོལ་དང་། བྱང་པོ་གསུམ་པ་པ་དང་། ལིན་ཏུ་འབྱུངས་བྱས་པ་དང་།

བར་པ་དང་། འཕྲོར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། བ་དན་རྩལ་པ་དང་། ལྷ་མཚོད་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་འདུད་པ་དང་། གོས་ཀྱི་དུམ་བུ་ཅན་དང་། ལྷག་པའི་གཤོག་པ་ཅན་དང་།
ལན་གསུམ་ཆར་འརྱུག་པ་དང་། མཁའ་ལྗིང་པ་དང་། བྲིམ་གྱི་ར་བ་ན་གནས་པ་དང་། བ་ལང་དང་།

རི་དགས་དང་། ཏྲ་དང་། བྲི་དང་། གསོལ་བ་མི་འདེབས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། མེའི་བརྟུལ་ཞུགས་པ་དང་། ཞིབ་མེའི་བརྟུལ་ཞུགས་པ་དང་། གཞོན་ཅུའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་དང་། མཐོང་
བའི་ཆོས་ལ་སྤྱང་ན་འདའ་བར་སྒྲ་བ་དང་། རྩལ་ས་སྒྲིས་པའི་ཕྱིང་བ་ཅན་དང་། བཟང་པོའི་བརྟུལ་

@263B ཞུགས་ཅན་དང་། རྟོད་འཐག་པ་པ་དང་། ཆོས་དག་པར་ལྟ་བ་པ་དང་། སྒྲིས་ནས་དག་པར་ལྟ་བ་པ་དང་། ལས་གྱིད་ག་པ་པ་དང་། རྩལ་གྱི་འཛུལ་བྱེད་པ་དང་། དགོན་པ་པ་དང་། ས་
དང་། རྩུ་དང་། མི་དང་། རྩུང་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་སེམས་ཡོད་པར་ལྟ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་འབྱུང་

བ་དང་། ཤིང་ཏྲ་མང་པོ་ཅན་དང་། བསམ་གཏན་ལ་དགའ་བ་དང་། ཆོས་ཅན་པ་དང་། ཟས་གང་མོ་ཅན་དང་། སྤྲག་པའི་གོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྤུམ་བུ་རྒྱུག་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ཡོད་དོ། །སྟོན་གྱི་
མཐའ་ལ་རྟོག་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞིར་བཤད་པའམ། སྟོན་

གྱི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་བརྒྱ་རྒྱུག་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞི། ད་ལྟར་གྱི་མཐའ་ལ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཏེ་རྒྱུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་སོ། །སྤྲེལ་ལྟར་བྱས་ན་བཞི་ནི་སྒྲ་བའོ། །བཞི་ནི་
མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། མཐའ་དང་མི་ལྡན་པར་སྒྲ་བའོ། །བཞི་ནི་ངག་གི་གཡེང་བ་ཅན་ནོ། །གཉིས་ནི་རྩུ་

མེད་པར་སྒྲ་བའོ། །བཞི་བཅུ་ཙུ་བཞི་ལ་བཅུ་དྲུག་ནི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན་པར་སྒྲ་བའོ། །བརྒྱད་ནི་འདུ་ཤེས་དང་མི་ལྡན་པར་སྒྲ་བའོ། །བརྒྱད་ནི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་
ཡིན་པར་སྒྲ་བའོ། །ལྔ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པར་སྒྲ་བའོ། །བདུན་ནི་ཆད་པར་སྒྲ་བའོ། །དེ་

དག་ནི་འབྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷའི་ཞལ་སྤྲན་ས། ཡོད་ལ་མེད་པར་འབྱུང་དང་མི་ཉག་ཉིད་ལ་འབྱུང་། །མེད་ལ་ཡོད་པར་འབྱུང་དང་ཉག་པ་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་། །འབྱུང་
པས་འབྱུང་པ་སྤྱི་ཞིང་བསྐྱས་པས་འབྱུང་པར་གྲུབ། །འབྱུང་པའི་དབང་གིས་ཡང་དག་དོན་ལ་འབྱུང་། །རྒྱ་ལས་

འབྱུང་ཏེ་རྒྱེན་གྱི་འབྲས་བུ་ངན་སོང་གསུམ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་དང་རྗེས་དང་གཙོ་བོ་སྟོག་ །མེས་ཅན་དུས་དང་སྐྱེས་བུ་དང་། །གང་ཟག་གཙོ་བོ་རྟུལ་ཕྱན་
ལས། །ཆངས་པ་བྲུབ་འཇུག་དབང་ཕྱག་ཆེ། །དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། །བྲངས་ཅན་དང་། །བྱེ་བྲག་གི་གཞུང་ལས་

རྒྱ་དང་འགྲོ་བའམ། །འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཅེས། །དེ་ཡང་ཉག་པ་བྲུབ་པ་གཅིག་ཕུ་ལས་མེད་པར་ཡང་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་རྗེས་ནི་བྱེ་བྲག་པའི་
གཞུང་གིས་ཆོག་དོན་དུག་པོ་དག་སྟེ། རྗེས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལས་དང་། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་དང་།

@264A ཨྲ། །འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་པར་དྲག་གོ། །གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲངས་ཅན་དག་གིས་བརྟགས་པའི་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྔ་སྟེ། གཙོ་བོ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ངར་འཛིན་པ་དང་། སྒྲོའི་
དབང་པོ་ལྔ་དང་། ལས་གྱིད་བང་པོ་ལྔ་དང་། བདག་དང་། དེ་ཙམ་ལྔ་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྔ་དང་།

སྐྱེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། །སྟོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཅེར་བྱ་པ་དག་གིས་བརྟགས་པའི་ཆོག་གི་དོན་དགུ་སྟེ། སྟོག་དང་། ཟག་པ་དང་། སྟོམ་པ་དང་། རེག་པར་དགའ་བ་དང་། འཆིང་བ་དང་།
ལས་དང་། སྟིག་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། །སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

གོ་ལ་བ་པོའི་གཞུང་གིས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཞེ་འཇམ། འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་སྦྱོར་བའི་དོན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཞེ་འོ། །དེ་ལ་དུས་རྒྱུད་སྟེ་བ་དག་ནི་ས་བོན་ལ་
སོགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུན་ས་དང་། རྒྱ་དང་། མེ་དང་། རྒྱུད་དག་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། རྒྱ་གུ་ལ་སོགས་པ་ལན་

འགའ་འབྱུང་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དུས་འདི་ཉིད་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྐྱེས་བྱ་རྒྱུར་འདོད་པ་དག་ཀྱང་སྐྱེས་བྱ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་མ་ལུས་པའི་ཁོངས་
སུ་རྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྐད་དུ། བ་ནི་བ་སྤྲ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན། །རྒྱ་ཤེལ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དང་། །སྒྲག་ཤ་ཡལ་ག་རྣམས་

གྱི་བཞིན། །དེ་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱ། །ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་ཏོ། །གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གནས་མ་བུའི་སྤེལ་པའི་གཞུང་ལས། ཡང་དང་ཡང་དུ་འགྲོ་བ་ལེན་པས་ན་གང་ཟག་ཅེས་
སོ། །དེ་ཡང་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་འཁོར་བ་དང་ཐར་པ་ཡོད་པར་

སྒྲ་བའོ། །གཙོ་བོ་རྒྱུར་སྒྲ་བ་དག་ནི་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷ་བུའི་མཐར་ཐུག་པ་བདེ་བ་དང་། ལྷ་ག་བསྐལ་དང་། གཏི་ལྷ་ག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་གཙོ་བོ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་ཕྱ་རབ་རྒྱུར་འདོད་པ་དག་ཀྱང་། རྩལ་ཕྱ་རབ་གྱིས་བརྩམས་

པའི་ས་ལ་སོགས་པ་ནི་རྩལ་སྤྱོད་པ་སྟེ། རྩལ་ཕྱ་རབ་གཉིས་པ་རིམ་གྱིས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་རྒྱ་ནི། རྩལ་ཕྱ་རབ་རྟག་པ་དག་ཡིན་པར་སེམས་
སོ། །ལས་རྒྱུར་སྒྲ་བ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་མ་ལུས་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ལས་ལས་ཤིན་ཏུ་

@264B འདའ་བར་དགའ། །ཞེས་སོ། །ཆངས་པ་རྒྱུར་སྒྲ་བ་དག་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ཆངས་པའི་སྒྲོང་ལས་བྱུང་བར་སེམས་སོ། །དབང་ཕུག་རྒྱུར་སྒྲ་བ་དག་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་
དང་། འཇིག་པ་དང་། སྣོད་དང་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་གནས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། ལས་དགེ་བ་དང་། མི་

དག་བ་དང་། མི་གཡོ་བདག་གི་རྒྱ་ནི་དབང་ཕྱག་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཁྱབ་འཕྱག་ཅེས་པ་རི་དང་། ཤིང་དང་། ས་དང་། རྩ་དང་། མི་དང་། རྩུང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་
ཁྱབ་འཕྱག་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། འགོ་

བ་མ་ལུས་པའི་རྒྱ་ཡིན་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་འདིར་བརྗོད་ན་ནི། གཞུང་མངས་པར་འགྱུར་རོ། །སློབ་ཁྲིམ་འབྲུལ་པ་
དེ་དག་བསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་བཀག་པ་བྱས་ན་ནི་གཞུང་མངས་པར་འགྱུར་བས་སྒྲིར་

བཀག་པ་ནི། བདག་ལས་མི་སྟེ་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མི་སྟེ་རྒྱ་མེད་མིན། །རྒྱ་ངན་པ་ལས་མི་སྟེ་ཞིང་། །ཀྱན་རྩེ་བ་ཉིད་དུ་འང་སྟེ་བ་མིན། །དོན་དམ་པར་ནི་གཅིག་ལས་དུ་མས་
དངོས་མི་སྟེ། །དུ་མས་གཅིག་གི་དངོས་མི་སྟེ་ད། །གཅིག་ལས་གཅིག་ཀྱང་མི་སྟེ་ཞིང་། །དུ་མ་ལས་ཀྱང་དུ་མ་

མིན། །ཡོད་པ་ནམ་ཡང་མི་སྟེ་སྟེ། །མེད་པ་འང་སྟེ་བར་རིགས་མ་ཡིན། །ཡོད་དང་མེད་པ་འང་གཉི་ག་མིན། །གཉི་ག་མིན་པ་འང་མི་སྟེ་འོ། །དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། །དུ་མ་དག་
ཏུ་འང་རིགས་པ་མིན། །གཅིག་དང་དུ་མ་མ་གཏོགས་པའི། །དངོས་གང་རྟེན་པར་ག་ལ་འགྱུར། །དབྱ་མའི་

ཅ་བ་ཅོད་པ་སྒྲིག། རྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་རིགས་བྱུག་ཅུ། རྣམ་པར་འཐག་པ་ལ་སོགས་པས། འདོས་རྣམས་སྐྱེ་མེད་ཤེས་པར་བྱ། གྲུན་རྫོབ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱབས་རྫོགས་
སོ། ། །གསུང་གི་ཉི་མ་ཤར་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དམན་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན། བྱིས་པ་སློ་གྲོས་ངན་པ་

དག། འཁོར་བའི་གནས་ནས་བྱང་བར་མཛད། འདོས་པོའི་གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་པ་ཡིན། ཟབ་མོའི་རྩལ་གྱིས་སྐྱག་པ་རྣམས། འིམ་གྱིས་བྲིད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡུང་པོ་ལ་སོགས་
ཆོས་རྣམས་གསུངས། བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་ཤས་ཆེ་བ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐོས་པ་ན་རྣ་བ་འགོགས་པར་བྱེད་

@265A ༄༄༅། ལ་དག་བྱང་བའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། འདི་ལྟར་རྟུལ་ཕྱ་རབ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ལས།
གཟུགས་དང་། སྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་པ་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་སྟེ་རྩེ་རྩེས་བརྒྱད་འདུས་པ་ལ་

གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློ་གྲོས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། འདི་གྲུབ་པས་ལམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། འབྲས་
བུའི་ཆོས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། འདི་

དག་གི་འདོད་པ་ཕྱ་མོ་དག་ནི་དེ་དག་ཉིད་གཞུང་ཆོས་མངོན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་བསྟར་བར་བྱའོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐབས་མཁས་པ་མྱད་དུ་བྱུང་
བས་བྱིས་པའི་སྒྲེ་བོ་དེ་དག་གིས་པའི་ཕྱིར་དང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པའོ། །ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་དེ་དག་རྫས་སུ་

མེད་ཅིང་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲིའི་ཙེ་མོ་འབྱམ་དུ་བགོས་པའི་ཡང་ཆ་ཙམ་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དང་པོར་རྩོམ་པར་བྱེད་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། རྩལ་གིས་
ཅིག་ཅར་སྒྱར་བ་ན། །ཕྱ་རབ་རྩལ་ཆ་རྩལ་ཏུ་འགྱུར། །རྩལ་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བུ་རྩལ་ཕྱན་ཙམ་དུ་

འགྱུར། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རྩལ་ཕྱ་རབ་མ་གྲུབ་ན་དེ་བསགས་པའི་རྫས་བརྒྱད་འགྲུབ་པར་ག་ལ་འགྱུར། རྫས་བརྒྱད་གྲུབ་པ་མེད་པར་གྱུར་ན་དེ་དག་གིས་བསྐྱབས་པའི་
གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མ་གྲུབ་པོ། །དེ་བས་ན་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་མཐོང་བའི་དམག་དང་ནགས་ཆལ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་

ནོ། །དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་བློས་ཀྱང་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། མཚུངས་པ་ལྡས་མཚུངས་པའི་སེམས་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་མང་པོ་ཆོགས་པས་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། འདིར་རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གཏིང་དང་། བ་རོལ་གྱི་མུ་

མེད་པའི་ཕྱི་ལ་སའི་སྤྱི་བཞིན་དུ་རྒྱ་བ་དང་། རྣམས་མེས་མ་ཆེད་པ་ཡང་། བ་མོ་དང་། འབྲུག་རོམ་ལྟར་བསེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བྲག་གི་ཕྱི་མོ་རྣམ་པར་འཛུམས་པའི་འཐོར་རྒྱུང་ཡང་སོར་
མོའི་ཕྱི་མོས་གཡོ་བ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་ག་པ་དང་རི་ལ་མི་ཐོགས་པར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཇི་ལྟར་རུང་སྟེ།

@265B དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་ཡང་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་སྒྲིས་པ། རྣལ་འབྱོར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་ཟད་ཀྱི། དངོས་པོ་ནི་འགྱུར་བ་དང་།
རྫས་སུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་། རྫས་སུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གྱུར་ན། རྣལ་

འབྱོར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་པ་ན་ཡང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བ་དང་གཞན་སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་གནས་ལས་མ་བསྐྱོད་ཅིང་མ་གཡོས་པས་དེའི་ཕྱིར་རྫས་
སུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཟད་པར་གྱི་བསམ་གཏན་དེ་དག་རྣལ་འབྱོར་པ་འབའ་ཞིག་ལ་

དེ་ལྟར་སྒྲུང་བར་ཟད་ཀྱི། གཞན་སུ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་གཞན་དག་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་རྩ་
འཕྲུལ་གྱི་མཐུས་དེ་དག་ཏུ་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་ནི་མོས་པ་ཁོ་ན་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །སྒྲིས་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་

ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ཅིག་པ་དང་། རི་དང་། རབ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཐལ་བྱུང་དུ་མི་ཐོགས་པར་འགོ་བ་དང་། རྩ་ཡང་སྤྱ་བར་བྱེད་ཅིང་ས་ལ་བྱ་བ་བཞིན་དུ་འགོ་བ་དང་། མི་ཡང་བསིལ་བར་
བྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་མི་ཡང་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུང་

ཡང་ཐོགས་པར་བྱེད་དེ་རྣམ་པར་འཐོར་རྒྱུང་ཆེན་པོ་ཡང་སོར་མེའི་རྩེ་མོས་གཞོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆེ་བ་དག་རྒྱུང་བར་བྱེད། རྒྱུང་བ་དག་ཆེ་བར་བྱེད། མང་བ་རྒྱུང་བར་བྱེད། རྒྱུང་བ་མང་བར་
བྱེད་དོ། །བ་སྤྱི་ནང་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཤོང་བར་བྱེད། གཅིག་རྒྱུང་བར་མི་འགྱུར།

གཅིག་ཆེ་བར་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་གཞན་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྟོན་ཏེ། རྒྱུང་བཟེད་
དང་། ཆོས་གོས་དང་། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགོ་འོ། །སྐབས་

ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་གཞན་དག་ཁོ་ན་ལ་སྟོན་ཏེ། ཡི་དགས་དག་རྩ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རང་གཞན་གཉིག་ལ་སྟོན་ཏེ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་མི་འབར་
བ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་མོས་པ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་ན་ནི། དངོས་པོ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་

@266A ཨྲ། །བས་མེད་གཏུང་བ་ཡང་ཞི་བར་མི་འགྱུར་ལ། སྒྲོམ་ཡང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་བར་རིགས་ན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཟད་པར་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་ཡིན་པར་གྱུར་ན་
ཡང་ས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་བོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ས་ལ་སོགས་པ་ནི་འདུས་པ་ཡིན་

མོད་ཀྱི། རྫས་སུ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་རྩལ་སྤར་བ་བཞིག་གྱུང་དེའི་སྒོ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ལན་བཏབ་པས། ས་ལ་སོགས་པ་རྫས་
ཡོད་མིན། །ཚོགས་ཤིང་འདུས་པ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། །དཔེར་ན་དམག་དང་ནགས་ཚལ་བཞིན། །སྒོ་ཡང་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱི་སྒོ། །དེ་ཡང་རྫས་སུ་མི་འདོད་དེ། །རྒྱ་དང་བཅས་ཕྱིར་འཇིག་པའི་ཕྱིར། །དམག་དང་ནགས་ཚལ་སྒོ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཚོས་མངོན་པ་བས་
ཕྱིར་སྒྲོག་པར་བྱེད་དེ། གཟུགས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་དེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དག་རྒྱུར་བྱས་ནས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་

ཀྱི་བདག་ཉིད་གཟུགས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ན་གང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་དེ་རྒྱུར་བྱས་ནས་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་ནོ། །འབྱུང་བ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པ་
ལས་ནི་ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་

ཟེར་རོ། །འགྲང་པ། ཀྱན་རྫོབ་དུ་གཟུགས་གྱི་སྤྱི་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་དུ་ཉོག་པས་བསྐྱང་བ་དེ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་གྱིས་པ་དག་ནི་སྤྱི་མ་དང་། མྱིག་རྒྱ་
དང་། གྱི་ཟེའི་གྲོང་བྱིར་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་རྣམ་པར་སྐྱོངས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་

ཆོས་རྣམས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པ་དག་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས། བྱོད་
མཐོང་ན་ཡང་བཅིངས་པར་འགྱུར། །མ་མཐོང་ན་ཡང་བཅིངས་པར་འགྱུར། །བྱོད་མཐོང་ན་ཡང་གྲོལ་

བར་འགྱུར། །མ་མཐོང་ན་ཡང་གྲོལ་བར་འགྱུར། །གང་གིས་བྱོད་ཉིད་ཡང་དག་ཏུ། །མཐོང་བ་མེད་ཀྱང་སྦྱབ་པར་བྱེད། །བསྐྱབས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟ་བུ་འདི་ངོ་
མཚར་ཆེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་གཟུགས་དོན་དམ་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་སྦྱས་པ། གང་ཕྱིར་གཟུགས་

@266B དེ་དོན་དམ་དུ། །ཡོད་པ་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །འདུས་ཕྱིར་བསགས་ཕྱིར་སྤྱོད་བཞིན་དང་། །འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་དེ་ཉིད་བཞིན། །དེ་ལ་བདག་ཅག་དབུ་མ་པའི་སྒོའི་མདུན་དུ་
གཟུགས་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱང་པོ་གཞན་དང་། སྤྱི་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་སྤྱོད་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་

རྫོག་ཏུ་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་ནི་ཡོད་དོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་གྲིས་ཀྱང་། སྲིད་གསུམ་བརྟགས་པ་ཙམ་ཉིད་དེ། །དངོས་པོའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མིན། །བརྟགས་ལ་དངོས་པོའི་དངོས་
ཉིད་དུ། །ངན་རྟོག་རྣམས་ནི་རྟོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཙམ་ལྡན་འདས་གྲིས་འདི་སྐད་

དུ། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་དོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་ཅུ་ཡི་ཅུ་བུར་འདྲ། །འདུ་ཤེས་སྒྲིག་རྒྱ་འདྲ་བ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཅུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉིན་གྲིས་
གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་རྒྱས་པར་སྟོབ་དཔོན་རྩེ་བ་གྲགས་པའི་ཞལ་སྲ་

ནས་མཛེད་པའི་དབུ་མ་ཕུང་པོ་ལྔ་བ་དང་། བདག་གིས་བཀོད་པ་རྟོག་གི་འབར་བ་ལ་སོགས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དབུགས་དང་མི་གཙང་གིང་རུས་དང་། །ཟད་པར་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་
སོགས། །བདེན་བཞི་ལ་སོགས་ལམ་གྱི་ཚོས། །ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་གསུངས། །འདིར་ཉན་ཐོས་དག་ཕྱིར་

སྟོག་པར་བྱེད་དེ། བདག་ཅག་གི་གཞུང་འདི་ནི་དྲང་བའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཞེན། འདི་ལྟར་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་སྦྱོལ་བར་བྱེད་པ་
དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་སྟོང་བའི་ཐབས་གྱི་དམ་པ་ཡིན་པ་དང་། བསྐྱབ་

བྱ་དང་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་དེ་བདག་ཅག་གི་ལམ་འདིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྟོན་དུ། བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་འབྱུང་བར་བྱ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་སྦྱོར་བར་བྱ། །འདས་བུའི་བྱིས་ན་སྤང་ཆེན་བཞིན། །འཆི་

བདག་སྡེ་ནི་གཞོམ་པར་བྱ། །གང་ཞིག་ཆོས་འདུལ་འདི་ཉིད་ལ། །བག་ཡོད་གནས་པར་བྱེད་པ་ནི། །སྐྱེ་བའི་འཁོར་བ་རབ་སྤངས་ནས། །སྤྱག་བསྐལ་ཟད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་ལུགས་འདི་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བརྩ་

@267A ༄། །དུག་གི་ཁམས་གསུམ་གྱི། ཉོན་མོངས་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། བསྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ལུས་པར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་བག་ཆགས་ཕྱ་མོ་ནི་སྤོང་བར་མི་རུས་ཏེ། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་བཅས་པ་ནི། །སྐྱོབ་པ་གཅིག་ཕུ་ལ་མི་མངའ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །ཤེས་བུའི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བའི་ཕྱང་བ་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དང་། འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྷ་བའི་རི་བོ་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དག་དོན་དམ་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་རྩེས་འཛོམས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་རང་སངས་

རྒྱུ་ཀྱིས་ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་ཤེས་རབ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡང་བདག་ཅག་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱབ་བྱ་འབྲས་བྱ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་པ་གཞན་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། ལམ་འདིས་འཐོབ་པར་འབྱུང་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་

པར་བྱ་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དང་། བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་མཐར་ཕྱིན་པ་བརྟེས་པ་སློབ་གང་གིས་
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྤངས་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་

མངོན་པ་དང་། བསྐྱོམས་པས་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པ་དེས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས་འདི་སྐད་དུ། ཡོངས་སུ་ཤེས་བྱ་
ཡོངས་ཤེས་ཤིང་། །སྤང་བྱ་སྤངས་ཤིང་མངོན་སུམ་བྱས། །བསྐྱོམ་བྱ་དག་ནི་བསྐྱོམས་པས་ནི། །

དེ་ཕྱིར་བཟོད་ལྡན་སངས་རྒྱུས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདིར་སྦྱས་པ། བྱིད་ཀྱིས་སྦྱས་པ་དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་བདེན་པ་ཉིད་དེ་འདི་ལྟར་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལས་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་
དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའོ། །འདི་

ལྷར་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ནི་སྤོང་བར་མི་རྣམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཐབས་དང་མི་
ལྷན་ཡེ་ཤེས་དང་། །བསྐྱབ་པ་དག་ཀྱང་བསྟན་པ་ནི། །དཔའ་བོ་ཆེན་པོས་ཉན་ཐོས་རྣམས། །

@267B དེ་ལ་གཟད་པའི་སྤྱིར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་འབྲས་བྱ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་མཆོན་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ལམ་
འདིས་འཐོབ་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་པ་ཡང་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། མཐར་ཐུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཞིག་བསྟེ་

གནས་ཅམ་ལམ་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་ཆེན་པོ་ལས། སྤྱག་བསྐྱལ་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་
ཀྱང་མི་འདའོ། །ཀྱན་འབྱུང་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། ཀྱན་

འབྱུང་ལས་ཀྱང་མི་འདའོ། །འགོག་པ་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་མི་འདའ་ཞིང་འགོག་པ་ལས་ཀྱང་མི་འདའོ། །ལམ་ཤེས་པས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། ལམ་
གྱིས་ཀྱང་མི་འདའ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་མཉམ་པ་ཉིད་གང་

ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་རྣམ་པར་བྱང་བར་བསྟན་ཏེ། གང་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་
པ་ལས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་ཚོས་གང་ཡང་ཀྱན་ཤེས་པ་འཇམ། སྤང་བ་འཇམ། བསྒོམ་པ་འཇམ། མངོན་སུམ་དུ་

བྱ་བར་འགྱུར་བ་དེ་གང་ན་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་ཀྱིས་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ཡང་པན་ཚུན་མི་མཐུན་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་དག་ནི་འདི་སྐད་དུ། ཕྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་། ཏྲག་པ་དང་རྩེ་སུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མདོ་སྡེ་པ་དང་། གོས་

དམར་ཅན་གྱི་སྡེ་པ་དག་ནི་འདི་སྐད་དུ། ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་པ་བཞིན། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཐར། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཕྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་མེ་ཤི་བ་ལྟར་འདོད་དོ། །གནས་མ་བུའི་སྡེ་པ་དག་ནི་འདི་སྐད་དུ། ཕྱ་ངན་ལས་

འདས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དང་དབང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་དུ་བའི་བདེ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་བཙམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་དྲང་བའི་དོན་གྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་ཏོག་པར་བྱེད་དེ། བྱིས་པ་དག་

@268A ༄། བྲིད་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། འདོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་འཕགས་པ་ཀླ་སྐྱབ་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། བདག་སོགས་བྲལ་བའི་འཇིག་རྟེན་འདི། །ཕྱང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་
ཏི། །ཉན་ཐོས་དག་ལ་ཕན་བཞེད་པས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཡང་། བདག་

ཏུ་འཛིན་པ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར། །ཕྱང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་བསྟན། །སེམས་ཙམ་ཉིད་དུ་རྣམ་གནས་ནས། །བསྐྱལ་ཆེན་རྣམས་གྱིས་དེ་ཡང་གཞོམ། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་དང་།
གཟུགས་ལ་སོགས་དང་དངོས་པོ་སོགས། །ཅུང་ཟད་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་ནི། །དངོས་འཛིན་གདོན་གྱིས་ཟིན་པ་

ཡི། །ཟབ་མེད་རྩལ་གྱིས་སྐྱག་པ་ལའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་བྱང་བའི་དོན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་སྐྱ་དང་། གཏན་ཆེགས་དང་། གསོ་བ་དང་། བཟོ་རིག་པ་སྟེ་བཞི་དང་།
བདག་དང་གཞན་གྱི་བྱབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུའི་ཐོས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་འཕགས་པ་ཀླ་སྐྱབ་

གྱི་ཞལ་སྒྲའི་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ཉི་བར་བསྟན་པ་ཡོད་པས་སྤར་ཇི་སྐད་བཀོད་པའི་གཞུང་དེ་དང་དེ་དག་དང་། གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་དཔྱད་ཅིང་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའོ། །བྱང་བའི་དོན་གྱི་
ཡང་དག་པའི་ཀླན་རྩོབ་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་སྐབས་རྩོགས་སོ། །།ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་ཡིན་མོད་གྱི། །

འོན་ཀྱང་མི་ཤེས་སྒྲིབ་པ་ཅན། །སློ་གྲོས་འབྲིང་དང་ལྡན་པ་ཡི། །བྲིས་པ་དེ་དག་བྲིད་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ཙམ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་དེ། །བྲེད་པོ་ཟ་པོ་དགག་ཕྱིར་ཡིན། །ཤེས་རབ་མེད་པའི་
ཐབས་རྒྱས་པ། །ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པས་དྲང་དོན་གསུངས། །འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་

ལས། རང་གི་སེམས་ཉིད་སྒྲུང་བའི་དབྱིངས། །མི་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་སྒྲུང་། །ཕྱི་རོལ་སྒྲུང་བ་དེ་མེད་དེ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་
སོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལུ་ལས་ཀྱང་། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་ཁམས་གསུམ་པ་ནི་སེམས་

ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་རྒྱན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངས་པར་འབྲེལ་པའི་མདོ་དང་། ཆོས་ཆེན་པོའི་མེ་ལོང་གི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་པར་

@268B ནི་མི་མཛད་གྱི། འདི་ལྟར་བྲེད་པ་དེ་དང་། ཟ་བ་པོ་དག་དགག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་བཀོད་པར་མཛད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ས་དུག་
པ་ལ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལྷགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། ལྷགས་

སྤྱུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བུ་འདི་སྒྲིམ་དུ་སེམས་ཏེ། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ལས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཡུང་པོ་འབའ་ཞིག་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཚོར་བ་པོ་དང་།
བྲལ་བ་འདི་བྱུང་ཞིང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ལྗོན་ཤིང་མངོན་པར་འབྱུང་བ་པར་འབྱུར་རོ་སྒྲིམ་དུ་དེ་ལྟར་ངེས་པས།

གྱི། རྒྱལ་བའི་སྤྱས་དག་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་བྲིས་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཟ་
བ་པོ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་གཞན་སྤྱུ་སྟགས་ཅན་དག་གིས་

ཉམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཟ་བ་པོ་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་སེལ་བར་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་ཞེས་བསྟན་པ་མཛད་
པ་ཡིན་གྱི། བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་བསལ་བའི་བྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མདོ་སྡེ་འདི་དག་ནི་བྱང་བའི་དོན་

ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཞེས་སྤར་སྒྲིམ་པ་དེ་ནི་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཙམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཞེ་
ན། འདི་ལྟར་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་སྒྲིམ་བ་དང་། རྣམ་པ་མེད་པར་སྒྲིམ་བ་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པའི་

གཞུང་འཛིན་པ་ནི་འདི་ན་མེད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་དག་ནི་འདི་སྐད་དུ། །ཁམས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷ་པོ་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཡིན་ཏེ།
གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱིས་སྒྲོང་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པ་དང་།

གཞན་ཡང་འདི་སྐད་དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཁོ་ན་སྟེ། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཚད་མ་ནི་འདིས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་སྟེ། རབ་ཏུ་སྒྲུང་
བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །འབྲས་བུ་དེའི་ཡུལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེ། ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་

@269A ལྷ། །ཤེས་པའོ། །ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ནི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུའོ། །གཞན་ཡང་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཉིད་ཡུལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དཔེར་ན་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱན་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ནམ་ཞིག་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བྲི་མ་དང་བྲལ་

ནས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་གནས་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ཞེས་བུ་བ་དེ་རྟོགས་པ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ད་ནི་རིགས་པ་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོར་དམ་བཅས་

པ་དང་། གཏན་ཆོག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། མི་ལམ་བཞིན་ནོལ་པའི་དཔེ་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བརྟགས་པའི་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་
དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་དཔེ་ཡིན། འདི་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་མི་འགྲུབ་ཅིང་བརྟན་པར་

འགྱུར་བས་བྱིད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཉིད་ཉམས་སོ། །བརྟགས་པའི་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་དཔེ་ཡིན་ན་ནི། བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་ཆ་དེ་སེལ་བར་མི་བྱེད་པས་སེལ་ཅམ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་
རུང་ངོ། །དཔེ་འདི་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་

ཕྱིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེ་ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ། །འདི་ལ་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཤེས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆད་མར་འདོད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ན་ཡུལ་མཐོང་བའི་

ཕྱིར་ཤེས་པ་དེ་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་འབྲས་བུའི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཆད་མ་དང་། འབྲས་བུ་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་ཤིང་ལ་སྟོ་རིས་གཟས་པ་དང་། བཏབ་
པའི་རྒྱུན་གྱིས་གཉིས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེས་དུམ་བུ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་བཞིན་ནོལ་པའི་ཟེར་

རོ། །དེ་ལ་བརྗོད་པ། མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་། རྗེས་སུ་བློ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྒྲོན་པོ་
ལ་སོགས་པ་གཏན་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཏན་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་

@269B རང་རིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ། དེ་དག་གི་ཕྱིར་དེའི་ཕྱིའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་བསྐྱང་བའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཕུ་ཁོ་ན་ལ་ཚད་མ་དང་། འབྲས་བུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་
གྲུབ་པས་སེམས་གཅིག་ཕུ་གཉིས་སུ་སྐྱང་བར་རྟོགས་པ་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་ཡང་

མི་བདེན་པར་སྒྲུལ་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་ཅན་དང་། དེ་སྐྱབ་པའི་ཆོས་དམ་བཅའ་བ་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་། དཔེ་རྣམས་ཏེ། བྱིད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བ་ཡང་ངེད་ལ་མ་གྲུབ་ལ། སེམས་ཉིད་ཀྱི་
ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་ན་ཡུལ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཆོར་

བ་ལ་སོགས་པ་ནང་ན་གནས་པ་ལ་ཡུལ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་གྱི་སེམས་ཡུལ་ཡིན་ན་དམ་བཅའ་བའི་སྐྱབས་སུ་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་དུ་འདོད་པས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་
སོ། །ནང་གི་སེམས་ཀྱང་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་རིགས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྐྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་ཡང་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་ཡིན་པར་གྱུར་ན། དཔེར་ན་བུམ་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ།
དེ་མཐོང་བས་འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་ལ་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡང་རང་ཆས་སུ་

ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ན་རྣམ་པ་ཡང་སེམས་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། སེམས་ཀྱང་རྣམ་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱང་རྣམ་པ་བཞིན་དུ་བེམས་པོར་འགྱུར་བ་འཇམ། རྣམ་པ་ཡང་རིག་པ་དང་ཤེས་

པར་འགྱུར་རོ། །ནམ་ཞིག་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དྲི་མ་དང་བུལ་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐར་པ་ཡང་བྲིད་ལ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པས་
ཡུལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལས་

འདས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་རིགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི། བྲིད་ཡུལ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ལ་ཕྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་
གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཕྱིས་རྒྱ་གང་གིས་བརྒྱོག་ །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་

@270A ༄། །པའི་རྣམ་པར་མི་ཉོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་བྱིད་འདི་སྐད་དུ། གང་གི་ཆོ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པ་རྣམས་སེམས་
ལས་ཕྱི་རོལ་ན་མི་སྒྲུང་བ་དེའི་ཆོ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ངེས་པར་གནས་པའི་སེམས་ནི་

གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པ་དང་། འཆི་བ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་འཕང་མཐར་ཐུག་པ་སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་དེ་ནི་ལོག་པར་ཉོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་རྣམ་པ་མེད་པར་སྒྲིབ་

དག་ལ་ཡང་དོན་དམ་པའི་ཤེས་པ་མེད་དེ། འདི་སྐད་དུ་སྒྲིབ་སྟེ། འདི་དག་རྣམ་པར་རིག་ཅུང་ཉིད། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་དོན་སྒྲུང་ཕྱིར། །དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་དག་གིས། །སྒྲ་ལྷེ་ལ་སོགས་མེད་
མཐོང་བཞིན། །ཞེས་གཞུང་འཇུགས་པར་བྱེད་དོ། །རིགས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་

བརྟུན་པར་བསྒྲིབ་ཅིང་། ཤེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དག་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་། ལུང་དག་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་པ་བརྟུན་པར་བྱུབ་
པ་ནང་གི་ཤེས་པ་ཡང་བརྟུན་པར་བྱུབ་ལ། ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་བདེན་པ་ལྟར་རྣམ་པ་ཡང་བདེན་པ་

ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་རང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་ཅེས་གྲག་ན། དེ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། རིག་པར་བྱ་བ་དང་། རིག་པ་པོ་དང་། རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་ལས་བྱེད་
ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། རིག་པ་པོ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་

པའི་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་རིག་ནས་རང་རིག་པ་ཡིན། དེ་བས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་དོན་དང་མི་ལྡན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་
ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། བྱེད་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་དག་ལ་སེར་སྒྲ་མི་བྱེད་པར་ཡང་

སྟོན་ཅིག །གལ་ཏེ་འདིར་རང་རིག་པ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་སོ་ཟེར་ན། ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་པས་འདོད་པའི་བདག་དང་བྱེད་པར་མེད་དེ། འདི་སྐད་དུ། བདག་ནི་རྟག་པ། གཅིག་
ཕུ། བྱེད་པ། ལུས་མེད་པའི་ཞེས་པ་དང་། འདི་དང་རྩེ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པས་མཁས་

@270B པ་སུ་ཞིག་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། རང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་ཅེས་བྱ་བ་མིང་སོ་སོར་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །ཆོས་བདག་མེད་པ་ཡང་མ་རྟོགས་ཏེ། འདི་ཉིད་བདག་ཏུ་
འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་མང་དུ་ཡོད་དེ། རེ་ཞིག་གཞག་གོ། །འདིར་རྣམ་པ་མེད་

པར་སྒྲ་བ་ཕྱིར་སྒྲོག་པར་བྱེད་དེ། བདག་ལ་དོན་དམ་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་དོ། །འདི་ལྟར་ངེས་པའི་དོན་སྟོན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས། འདི་སྐད་དུ། བུམས་པ་བྱང་རྩལ་སེམས་
དཔའ་གཟུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གདགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཁོང་དུ་རྩྭ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་

ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་སོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་སོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་ཡུལ་དུ་
བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཀོ་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དྲང་

བའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་དོན་དམ་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །སློབ་གྲོས་འབྲིང་པོ་དག་གིས་ཡང་སྒྲ་བ་བསྒྲུབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ངེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡོད་དེ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་
ནས། འདུ་ཤེས་ཙམ་ཡང་སྤང་བའི་ཕྱིར། །རང་གི་ངོ་བོ་བརྗོད་དུ་མེད། །ཤེས་རབ་རང་རིག་ཙམ་ལ་

ནི། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་བས་ན། གནས་འདི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡིས། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་དང་
དབྱིངས། །ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། །ནམ་ཞིག་ཤེས་པས་དམིགས་པ་ཀུན། །མི་དམིགས་དེ་ཡི་

ཆོ་ན་ནི། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་གནས། གཞུང་བ་མེད་པས་དེ་འཛིན་མེད། གནས་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡི། ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་སྐྱ་གསུམ་ལྔ། ཇི་སྟོན་འགྲོ་ནས་འགྲོ་དོན་
དུ། མིག་ནས་སྤྲོད་ན་འདས་པར་བཞུགས། འདིར་ལུང་ནི་བཙམ་ལྔ་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཀྱན་བརྟགས་

ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི། མངོན་ཞེན་བག་ཆགས་ཀྱན་ཉོན་མོངས། མངོན་ཞེན་བག་ཆགས་ཡོད་མིན་པ། དེ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡིན། དེ་ལ་དེ་ནི་ཟག་བཙས་པའི། ཁམས་ཡིན་གནས་གྱུར་དེ་
ཉིད་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དག་པ་སྒྲ་མེད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་

@271A ལྟོ། རོ། འདིར་བཙོད་པར་བྱ་སྟེ། གནས་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡི། ཞེས་བྱ་བ་དེ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་རིགས་པ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱ་བ་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོད་ནས་གསུངས་ཏེ། གང་
ཕྱིར་འདས་པ་མེད་པས་ན། དེ་ཕྱིར་མ་འོངས་པ་ཡང་མེད། གནས་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡི། ད་ལྟར་

བྱང་བ་གང་ན་གནས། ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མི་འགྲུབ་པས་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ལ། སྐྱ་གསུམ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་བྱིད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་
སངས་རྒྱས་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་བས་ན་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་པ་སོ་སོ་

ལ། སྒྲན་པ་སྒྲན་དག་གཏོང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། སེམས་ཅན་དུ་ཡང་རབ་དུ་གསུངས། ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་ཁྱ་སྒྲུབ་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱང་།
འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཞེས། རྩལ་པ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ། ཁྱིས་རྣམས་སྒྲག་པ་སྤང་ཕྱིར་

ཏེ། ཡང་དག་དུ་ན་དེ་ཉིད་མིན། ཞེས་པའི་རིགས་པ་དང་། འདི་དག་རྣམ་པར་རིག་ཅན་དུ། འགྲོ་བ་སྤྱོད་ཆོགས་ཡང་དག་པར། གཞུང་དང་འཛིན་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། བྲལ་བ་དབུ་མའི་
སྒྲོ་ཅན་ལའོ། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དང་བའི་དོན་གྱི་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་ཤེས་རབ་གཉིས་པ་རྫོགས་

སའོ། །འཕགས་པ་ཁྱ་སྒྲུབ་འཕགས་པའི་སྒྲ། ཁྲོ་བ་གྲགས་པར་ཕྱག་བྱས་ནས། རྗེ་བཙུན་དག་གི་གསུང་བཞིན་དུ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པར་བྱ། སྒྲི་བ་གྲངས་མེད་དེ་དང་
དེར། ལེགས་པར་སྤྱངས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། སྒྲོ་གྲོས་བཟང་པོ་དེ་དག་ལ། ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་

པས་ངེས་དོན་གསུངས། ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པས་ནི། བརྟན་པའི་སྒྲིང་པོར་བྱུང་པ་ཉིད། ཁྱ་སྒྲུབ་ལས་ནི་འབྱུང་བ་འདི། སྒྲོ་བ་མ་དག་ལ་བཞད་པར་བྱ། དིང་སང་སྒྲི་བོ་ཕལ་
ཆེར་ནི། དབུ་མ་ཆེ་ལ་སྤང་བར་བྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ཡུལ་འདི་ནི། ཁྱ་སྒྲུབ་ཞལ་ནས་

བྱང་བས་ན། །འདི་ལ་སྤང་བར་བྱ་མི་རིགས། །དེ་ནི་བདེ་གཤེགས་ལུང་བསྟན་པས། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་ལ་སྤང་བར་འགྱུར། །རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་བསམ་མི་བྱ། །འཕགས་པ་འཇམ་
དཔལ་གྱི་མན་ངག་གི་མདོ་ལས། །འཇམ་དཔལ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ཚད་མར་བྱས་ནས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱང་

@271B མེད་དོན་དམ་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་བསྐྱེད་མ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ལྷོ་སྒོ་ཅན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་གྱི་
དབྱིངས་ལ་བདེན་པ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་

ནས་མ་རིག་པའི་ཡིང་ཏྲོག་མ་ཐུག་པོས་སྒོ་བྲོས་ཀྱི་མིག་བཀལ་པས་དམུས་ལོང་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། དངོས་པོར་འཛིན་པའི་གདོན་ཆེན་པོ་སྤིང་ལ་ཞུགས་པས་སྦྱོན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། མི་དག་བའི་
བཤེས་གཉིན་གྱི་དབང་དུ་སོང་བས་ངས་པའི་དོན་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ། དག་བའི་བཤེས་

གཉིན་དང་བུལ་བས་ལྷགས་ཀྱི་མེད་པའི་སྤང་པོ་ཆེ་ལྟར་རང་དབང་མེད་པར་གྱུར་པས་བག་ཆགས་བཞིའི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བཅིངས་པ། དར་གྱི་སྦྱིན་བུ་ལྟར་གྱུར་པ། མ་རིག་པའི་གཉིད་
མ་ཐུག་པོས་ལོག་པས་མྱི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུའི་རྩ་ལོ་མཐོང་བའི་ངོར་བྱས་ནས་སྤར་

ཡང་སྤྲུལ་མོད་ཀྱི། འདིར་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །འཇིག་
ཉིན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་

དེ་ལ་དང་པོར་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེན་འདི་སྐད་དུ། །སྤྱུ་མ་དང་ནི་མི་ལམ་དང་། །དྲི་ཟའི་གྲོང་བྱིར་ཇི་བཞིན་དུ། །དེ་
བཞིན་སྤྱེ་དང་དེ་བཞིན་གནས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཇིག་པ་གསུངས། །ཉོན་མོངས་ལས་དང་ལས་ཅན་

ལུས། །བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བདག་ཉིད། །སྤྲིག་རྒྱ་མི་ལམ་ཇི་བཞིན་ཏེ། །དྲི་ཟའི་གྲོང་བྱིར་ཉིད་དང་མཚུངས། །ཡང་གསུངས་པ། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་དག་དང་། །ས་དང་མ་
རོལ་ཕྱིན་པ་དང་། །སངས་རྒྱལ་རྒྱ་ལྡན་ཆོ་འཕྲུལ་སོགས། །འཁོར་དང་སྤྱང་ན་འདས་པ་

དག །དེ་ཀྱན་རྒྱུ་མ་སྤྱུལ་པ་དང་། །སྐྱེ་ཤད་འཛིངས་པ་ལྟ་བུར་སྤྲང་། །ཡང་གསུངས་པ། དང་པོ་བརྒྱད་དང་དབྱུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་དང་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་བདུན་ཡང་
སྤྱག་བསྐྱུལ་ཡིན། །བཅུ་གཉིས་ཆོས་ནི་གསུམ་དུ་འདུས། །གསུམ་ལས་གཉིས་འབྱུང་གཉིས་

@272A

༡༡། །ལས་གྲང་། །བདུན་འབྲུང་སྟིང་པའི་འཁོར་ལོ་ནི། །ཡང་དང་ཡང་དུ་འརྒྱལ་པར་འགྱུར། །འགོ་ཀུན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྟེ། །འདི་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ཅིའང་
མེད། །སྟོང་པ་ཁོ་ནའི་ཆོས་རྣམས་ལས། །སྟོང་པ་ཁོ་ན་འབྲུང་བར་འགྱུར། །ཁ་ཏོན་མེ་ལོང་མར་མེ་རྒྱ། །མེ་ཤེལ་

སྒྱར་དང་ས་བོན་སྒྲས། །ཕུང་པོ་ཉིད་མཆམས་སྒྱོར་བ་ནི། །མི་འཕོ་བར་ཡང་མཁས་རྟོགས་བྱ། །ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་དངོས་ལ་ཡང་། །གང་གིས་ཆད་པར་རྣམ་བརྟགས་པ། །རྣམ་པར་མི་
མཁས་དེ་ཡིས་ནི། །རྒྱན་ལས་བྱུང་བའི་དོན་མ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་

པར་འབྲུང་བའི་རྩལ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་མཇད་པའི་འཕགས་པ་སྤྲ་ལུ་ལྗང་པའི་མདོའི་འབྲེལ་པར་བསྟར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཡང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས།
གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་

མེད་པ། །ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །འོང་བ་མེད་པ་འགོ་མེད་པ། །སྟོས་པ་ཉར་ཞི་ཞི་སྟོན་པ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྲ་རྣམས་ཀྱི། །དམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཡང་སྟོབ་
དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས། །རྣམ་ཤེས་གྲང་ནི་འོད་གསལ་དང་། །སྤྲ་ངན་འདས་དང་ཀུན་སྟོང་

དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན། ཚེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་། འདི་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། སྤྱང་བ་མེད་ཅིང་མཚན་མ་མེད། དོན་དམ་བདེན་པ་ཚེས་བྱ་བ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས། ཚེས་གསུངས་སོ། ཡང་གཞན་ལས། ཤ་ཡི་མིག་གིས་

དེ་ལྟ་མིན། ཤ་ཡི་མིག་གིས་བལྟ་བུ་མིན། རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡི། ཤེས་པ་ཡིས་ཀྱང་མཐོང་མི་འགྱུར། ཚེས་གསུངས་སོ། རྗེ་བཙུན་(A'RYA) དེ་བས་ཀྱང་། ཡོད་མིན་མེད་
མིན་ཡོད་མེད་མིན། གཉི་ག་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཟུ་བཞི་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་བ། དེ་ཉིད་

དབུ་མ་པ་ཡིས་རིག། རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པ་མིན། རྟག་དང་ཆད་པ་གཉི་ག་མིན། མཐའ་བཞི་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་བ། དེ་དོན་དབུ་མ་པ་ཡིས་རིག། ཚེས་གསུངས་སོ། སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་
གྲགས་པའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་ཀྱང་། ཟད་དང་ཆགས་བྲལ་སྤྱང་ན་འདས། འགོག་དང་སྦྱོང་པ་ཉིད་

@272B ཞི་བ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞེས་བཤད། ཚེས་གསུངས་སོ། རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡི། ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་འདི་མི་རྟོགས། སྤྱང་དང་ཆད་
མའི་ཐ་སྟོན་དག དེ་དོན་བསྐྱོམ་ལ་དགོས་པ་མེད། ཤ་རོལ་རྟོལ་བ་བསྐྱོག་པ་དང་། བསྐྱེན་བཅོས་

ཆེན་པོའི་དུས་དག་ཏུ། །སྒོན་གྱི་མཁས་པས་བཀོད་པ་བཞིན། །སྤྱོད་ཚད་མཁའ་སྤྱོད་བར་བྱ། །ལོང་བ་རང་དགར་རི་བོ་ལ། །འཛེགས་པས་བདེ་བ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཇིས་སུ་དཔག་པ་
གཙོར་འཛིན་ནམས། །ནམ་པར་ལྟར་བར་དགའ་མ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ནང་གི་རྒྱས། །འོ་ལ་ཆོགས་དག་ཏུ་

ཆོལ་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཇིས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་དོན་ནི་ཤེས་མི་འགྱུར། །ལོང་བས་རྒྱང་པའི་ཆོད་དཔག་གིས། །ཉམ་ངའི་ལམ་དུ་རྒྱག་པ་ལྟར། །ཇིས་སུ་དཔག་པ་གཙོར་
འཛིན་ནམས། །ནམ་པར་ལྟར་བར་དགའ་མ་ཡིན། །མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། །རང་གི་རིག་པ་དེ་

ཉིད་ནི། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པས་མི་རྟོགས་ཏེ། །བྱས་པར་བསྒྲུབས་པས་རྟོགས་འགྱུར་གྱི། །དོན་དེ་གཞན་དུ་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔལ་ཀམ་པ་ལས་ཀྱང་། །འདི་ནི་
རང་རིག་སྤྱོད་པ་སྟེ། །སྤྱོད་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། །བདག་ཅག་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡི། །སྤྱོད་པོས་རྩིང་བས་མི་ཤེས་

སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་དཔོན་སྤྱོད་པས་ཀྱི་སྤྱོད་པོས་ཀྱང་། །འདི་ནི་སྤྱོད་པོ་འདས་ལམ་གྲོང་བྱེད་དུ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་ཉི་མའི་འོད་ཅན་གྱིས། །བདག་མེད་ཤེས་པའི་
འཕགས་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟར། །སྤྱོད་པོས་རྩིང་བ་དག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་

ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་རྟོག་གི་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་མོར་བྱར་བྱུར་པ་རྩམ་གྱི་རྟིས་གྱང་། དེ་ཉིད་དོན་ནི་ཚོལ་འདོད་པས། རྗེས་དཔག་གཏན་ཚིགས་བསྟན་མི་བྱ། །ལེགས་པར་བསྟོམས་
པས་སྟོང་འགྱུར་གྱི། །དེ་ཡིས་རང་རིག་རྟོགས་པ་མིན། །དེ་ཉིད་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོ་ནི། །རྗེས་དཔག་ཤེས་

པས་ཉམས་སྟོང་མིན། །སྒྲ་མ་བཟང་པོ་བསྟན་བྱས་ནས། །བསྟོམས་པས་ཉམས་སྟོང་བར་འགྱུར། །བདག་གཞན་སྡེ་པ་མ་ལུས་པ། །ལོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་མཐོང་དང་། །དེ་དག་
བདག་ལ་འང་སྤང་བས་ན། །རྗེས་སྟེད་པག་པ་འང་སྦྲ་བར་བྱ། །ཐོག་མ་མེད་ནས་མྱོངས་གྱུར་པས།

@273A ༄༄༅། །དང་པོ་རིག་པས་སྟོ་སྦྱང་བྱ། །དེ་རྗེས་བསྟོམ་པར་འདོད་པ་ཡིས། །རྗེས་སྟེད་པག་པ་ཡིད་རྟོན་མིན། །ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟ་བུའི་
བདེན་པ་གཉིས་ཁོང་དུ་རྩད་པ་ནི་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དང་། རང་གི་སྡེ་པའི་རྟོལ་བ་དག་ལ་འཇིགས་པ་དང་། བག

ཚ་བ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དེ། རྩལ་གཉིས་ཤིང་རྟོལ་བྱས་ཏེ། །རིགས་པའི་སྤྲེལ་གྱིས་བསྐྲུབས་བྱས་ནས། །ལུང་གི་ལམ་དུ་ལེགས་པར་ཞུགས། །སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལྷག་གིས་གཞུ། །སྦྱི་བ་
མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་རྩད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་

དང་སྒྲུང་བ་དང་སྒྲོངས་པ་མེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྤྱི་མཆེད་དང་།
རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྤྱི་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤྱི་མཆེད་དང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་སྤྱི་མཆེད་

བསྐྱེམས་པ་དག་ཀྱང་རེ་ཞིག་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་རྩལ་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱི་མཆེད་དང་།
ཟད་པར་གྱི་སྤྱི་མཆེད་བསྐྱེམ་པ་གོམས་པའི་མཚུག་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྒྲོང་བར་འགྱུར་ན་ཐེག་

པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་བསྐྱེལ་པ་དཔག་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཤིན་དུ་གོམས་པ་བསྐྱེམས་པ་སྒྲོང་པ་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་
མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་གཟུགས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། རྣམ་མཁའི་

དབུས་སུ་བདག་མེད་ཅིང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཐིམ་པ་ནི། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་སྟེ། །མཐོང་བྱ་མཐོང་བྱེད་མཐོང་བ་མེད། །འདིར་རང་གི་སྤྱི་པ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཤེས་ཆེ་བ་དག་
མ་བཟོད་ནས་ཤིན་དུ་རྒྱུ་མས་ནས་གློལ་བར་བྱེད་དེ། བྱིད་དབུ་མ་པ་དག་ནི་རང་གི་འདོད་པ་ཁས་མི་ལེན་

ཅིང་གཞན་སྤྱན་འབྱིན་པས། ཅོ་འབྲི་བར་བྱེད་པས་གཡོ་སྤྱུ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་བ་མེད་པ་ནི་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་མོས་སྒྲུལ་ནས། མེད་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་ལྟ་བ་དང་། སྤྱི་དང་། འབྲས་བྱ་དང་། བདེན་པ་
དང་། དགོན་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱར་བ་བཏབ་པས་ཆད་

@273B པར་སྤྱི་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལུང་ལ་སྤྱར་པ་འདེབས་ཤིང་ལུང་གིས་བྲིད་ལ་གཞོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་ལ་སྤྱར་པ་བཏབ་ཅིང་མངོན་སུམ་གྱིས་བྲིད་ལ་གཞོད་པ་
དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོད་ཅིང་དེ་ལ་སྤྱར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། གྲགས་པས་གཞོད་ཅིང་དེ་ལ་

སྤྱར་པ་གདབ་པ་དང་། ཁས་སྦངས་པས་གཞོད་པ་དེ། བདག་ཉིད་ཀྱང་ཕུང་ལ་གཞན་མཁས་པ་དག་ཀྱང་ལམ་འདི་ལ་བཙུད་པས་ཕུང་བར་བྱེད་པས། གཞུང་ལྷགས་འདི་གཏང་བར་བྱའོ་ཞེས་
སོ། །དེ་ལ་འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གྱེ་མ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། མ་རིག་པའི་མིག་

ནད་ཆེན་པོས་སྒྲོ་གྲོས་གྱི་མིག་བཀའ་པས་རང་དེ་ལས་མ་ཐར་པ། ཟབ་མེའི་རྩ་ལ་སྟོན་པ་དག་ལ་དབྱར་འདུ་ཤེས་ཤིང་ན་བ་འགོབས་པར་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངས་པའི་དོན་གྱི་
ལུང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པ་ཆོགས་རྣམ་པ་གཉིས་མ་བསགས་པས་རྩ་ལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མོས་པ་

དང་། ཐོས་པ་དང་། འབྲུག་པའི་སྐྱབས་མེད་པ་དག་ཉོན་ཅིག །སྐྱེ་བོ་ཡི་ནི་ཆོས་ལུགས་དང་། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། །ཕྱོགས་སུ་བྱུང་བའི་དུག་སྤངས་ནས། །གཟུ་བོའི་སྒོ་ཡིས་
བཤད་པར་བྱ། །བྱིད་གྱི་ཁྲོལ་བ་དང་པོའི་སྒྲོན་གྱི་དྲི་མ་མེད་དེ། །མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ་མཆོག་

མཐོང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པས་མཐོང་བ་མེད་པའི་དོན་དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ནས་ཇི་ལྟར་ཁས་སྐྱང་བར་བྱ་བ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་གྱི་ཞལ་ནས། །གལ་ཏེ་དངོས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། །ཁས་ནི་སྐྱང་
བར་བྱ་དགོས་ན། །དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་ཉིད་ལ། །ཁས་སྐྱང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་

ཅག་དབུ་མ་པ་ལ་ནི་ཁས་སྐྱང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་རྩལ་ལྷ་རབ་འབྱུང་དུ་གསལ་གསུངས་པའི་ཆོད་ཀྱང་བསྟན་དུ་མེད་དོ། །ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིད་དངོས་པོ་ནི། །ཕྱ་རབ་ཙམ་ཡང་ཡོད་མིན་
ཏེ། །གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །མོ་གསལ་གྱི་ནི་བྱ་བ་ཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་བྱད་མེད་མོ་གསལ་ལ། །བྱིད་གྱི་

བྱ་ནི་གང་ཡིན་དྲིས། །དེ་ལ་དེ་ནི་ཡོད་མིན་པས། །སྐྱེ་བར་ལྷས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བདག་ཅག་དབུ་མ་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་མདུན་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་བྱིད་གྱི་
འདོད་པ་ལྟ་བུ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲོལ་བ་གཉིས་པའི་

@274A ༄། རྒྱུན་གྱི་དྲི་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་དངོས་པོར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་སྤྲད་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་སྤེལ་ས། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་རི་རབ་
ཅམ་ཡང་གྲུའི། སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

འཕགས་པ་རྒྱན་སྟུག་པོ་ལས་གྱང་། རི་རབ་རི་བོ་ཅམ་གྱུར་བའི། བདག་ཏུ་ལྟ་བས་མི་གཞོད་ཀྱི། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གཞོད་པ་ནི། འང་རྒྱལ་མི་བདེན་བརྟགས་པས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་སྟོན་
པས་སྟོང་པ་ཉིད། བཀས་མིན་པ་ལ་སྐྱར་མི་བྱ། བཀང་ལ་བཀས་མིན་སྐྱར་བར་ན། བདུད་ཅི་དུག་

ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། ལྟ་བ་ཇི་སྟེད་གང་ཡང་རུང་། ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ཡི། ལྟ་བ་རྣམ་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་ལ་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་ཐོས་གྱང་། ལ་
ལའི་ལྟ་བ་མ་ཞིག་ན། གསོར་མི་རུང་པའི་ལྟ་བ་ཅན། སྤྲན་པས་བཏང་པའི་ནད་པ་བཞིན། ཞེས་

གསུངས་སོ། བདག་ཅག་དབུ་མ་པ་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་གྱང་། སྐྱེ་མིད་ཅེས་དང་སྟོང་ཞེས་དང་། བདག་མིད་ཅེས་པས་
སྟོང་པ་ཉིད། དམན་པ་བདག་ཉིད་གང་སྟོབ་བ། དེ་ནི་འདི་ན་བདག་བསྟོམ་མོ། ས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་བཀག་ནས་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོད་ན་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པས། དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱང་འགོག་པར་བྱེད་དེ། དངོས་རྣམས་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་སྒོ། །དོན་བཞིན་གཞན་པར་མི་འདོད་དེ། །རྟོག་

པའི་སྟོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །མཐོ་ཡོར་ལ་ནི་མི་སྟོབ་ཞེན། །གང་དག་འདི་སྐད་ཅེས་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྱེད་ཅིག་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཅིག་ཏུ་མེད་པ་ཡར་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་སྟོན་པོ་ཡོད་མེད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་

ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་བཤད་པ། ཡོད་མེད་སྟོན་ནི་རྟོགས་བྱ་བ། །བཀག་ཕྱིར་དེ་བཞིན་མཁས་རྣམས་གྱིས། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟོབ་གྲོས་ནི། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྩ་ལ་གྱིས་ཏེ། །གང་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་
སྟོང་སོགས་གྱི། །ངོ་བོ་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །མཁས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་མི་འགྱུར། །

@274B ཆོས་རྣམས་ཀྱན་དུ་མ་བྱུང་ཕྱིར། །གང་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི། །སྟོ་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ། །སྐྱེ་སྐྱུབ་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་ཡིན། །དེ་བས་ན་སྟོབ་དམོན་ཉིད་གྱི་ཞལ་ནས། གང་སྟོ་
ཡོད་དང་མེད་པ་ལས། །རྣམ་པར་འདས་ཤིང་མི་གནས་པ། །དེ་དག་ཟབ་མོ་དམིགས་མེད་པའི། །རྟེན་གྱི་

དོན་ལ་རྣམ་པར་བསྐྱེམ། །ཡང་། སློ་རྒྱུང་གང་གིས་ཡོད་ཉིད་དང་། །མེད་ཉིད་དུ་ནི་མཐོང་བ་དག །དེ་ཡི་སྒྲོས་པ་ཉེར་ཞི་བའི། །སྒྲོམ་པ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་བདག་དངོས་
གཞན་དངོས་དང་། །དངོས་དང་དངོས་མེད་མཐོང་ལྟ་བ། །དེ་ཡི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། །དེ་ཉིད་མཐོང་

པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་ལྟ། །མེད་ཅེས་པ་ནི་ཆད་པར་ལྟ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཨུ་རུ་དེ་བས་གྲང་། །ཡོད་མིན་མེད་
མིན་ཡོད་མེད་མིན། །གཉི་ག་མིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །མཐའ་བཞི་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་བ། །དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་ལྟ་

ཡིས་རིག། །ཅེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དང་། །ལུང་གི་བྱངས་གྲང་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས། །གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ་ནི་མེད་ཅེས་བྱ། །ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་
གཉིས་མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བརྟགས་ཡོད་དང་མེད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས། །ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་གཉིས་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དག་དང་མ་དག་འདི་ཡང་མཐའ་ཉིད་ཡིན། །དེ་བས་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་སུ། །མཁའ་པས་
དབུས་ལའང་གནས་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁོ་ལ་བ་གསུམ་པའི་སྒྲོན་གྱི་དྲི་མ་ཡང་མེད་

དེ་ཕྱི་རོལ་བདག་ནི་འདི་སྐད་དུ། བཟང་མོ་ལེགས་པར་གཡོས་ལ་ཟོ། །ཤི་ནས་སྤྱང་གི་འི་རྗེས་དང་འདྲ། །མ་ཤི་བར་དུ་བདེ་བར་འཛོ། །ཤི་ནས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིད། །ལུས་ཀྱང་ཐལ་བ་
བཞིན་སོང་ནས། །སྤར་སྤྱེ་བ་ཡང་གལ་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་སྤྲ་ཕྱི་ཡོད་པ་མིན། །ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་བདེ་བའི་

ཕྱིར། །ལྷ་མཆོད་འདེ་སྤྱིན་མནན་བྱས་ནས། །བཙན་ཕྱག་མཐུ་སྟོབས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྷ་བྱའི་ཆད་པར་སྤྲ་བ་དང་། བདག་ཅག་དབྱུ་མ་པ་ལྷ་བ་གལ་གཅིག། །དེ་དག་
ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་། བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་སོགས་

@275A ༄༄༅། །པ་ལ་སྤྱར་པ་འདེབས་པས་ཆད་པར་སྤྲ་བ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཅག་དབྱུ་མ་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྩུལ་ལ་གནས་པས་ཆད་པར་སྤྲ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྷ་ཞེ་ན། འདི་ལྷར་
ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རྩུལ་གྱིས་ཀྱང་ཆད་པར་སྤྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས། མ་རིག་དང་པོ་རྒྱ་ཤི་མཐའ། །

རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་གལ་ཡོད། །སྤྱུ་མ་མི་ལམ་འདྲ་བ་རུ། །རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ངེད་འདིར་འདོད། །ཅིས་ནང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གསུངས་སོ། །ཕྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
འབྱུང་བ་ཡང་རིགས་པ་ཤེས་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཇི་སྐད་དུ། ལྷ་གྲུ་སོགས་དང་སྟོན་པོ་སོགས། །རྣམས་མཐོང་

ཀུན་རྫོབ་འདོད་ཅིན། །དེ་སྤྱད་ཟེར་ན་དེ་ལྟར་ཟད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །ལུང་གི་བྱངས་ཀྱང་ཇི་སྐད་དུ། དག་དང་མི་དག་གང་ཕྱིར་དངོས་མེད་ཀྱང་། །དེ་ལྟ་འང་དག་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་དག་
མིན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཆུ་ཡི་ཆེ་འདྲ་བས། །དག་བ་ཡིད་འོང་སྟག་བསྐལ་རྟག་མི་དབེན། །ཞེས་གསུངས་

སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འང་སྐྱར་པ་བཏབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ནི་བདག་ཅག་དབུ་མ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དུ། དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པ། །སངས་རྒྱས་

དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཉིད། །ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། ང་ནི་ཐོབ་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་བྱང་རྒྱབ་གྱི་སྒྲིང་པོར་ལངས་སོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ། ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ།

དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཀྱིས་གཉིས་སུ་བཞེད་པར་ཟད་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བས་ན་ཐོབ་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་
དང་འབྲས་བུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་རྒྱབ་གྱི་སེམས་དང་

ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་འདི་སྒྲུལ་དུ་དོན་དམ་པར་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྔ་པའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཆུ་བོ་ལས་
རི་ལྟར་བསྐྱེལ་བར་བྱ། བསྐྱེལ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་དག་

@275B ཐམས་ཅད་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ། །ནམ་ཞིག་ན་བདག་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་ཉན་ཐོས་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་གྲག་པར་མ་གྱུར་

གྱུར་ཅིག་སྒྲུལ་དུ་སེམས་པའི་སེམས་ཅན་ཆེས་པོ་ལ་ཆད་པར་སྤྲོ་བ་ག་ལ་ཡོད། སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་ཀྱང་། རབ་ལུས་སྤྱིན་པར་བཏང་བ་ནི། །དོ་མཚར་ཆེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། །ཆོས་འདི་
སྟོང་པར་ཤེས་ནས་སུ། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟོན་བྱེད་པ། །དོ་མཚར་ལས་ཀྱང་དེ་དོ་མཚར། །མྱད་

བྱང་ལས་ཀྱང་དེ་མྱད་བྱང་། །ཡང་། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་ལྟ་བྱེད་ཅིང་། །རྟག་ཏུ་ལུས་ངག་ཡིད་དག་གིས། །འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ལ། །ཆད་པར་སྤྲོ་བ་ག་ལ་ཡོད། །ཅིས་གསུངས་
སོ། །ལུང་གི་བྱངས་ཀྱང་འཕགས་པ་འོད་སྤངས་ཀྱིས་ཉུས་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་

ཤེས་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པ་དང་། སྤྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
བཏང་ཡང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་མི་རེ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་ཁམས་གསུམ་ན་བྱེད་ཀྱང་བསམ་པ་སྤྱང་ན་ལས་

འདས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་པའི་རྩལ་གྱིས་ཀྱང་ཆད་པར་སྦྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མིངས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་སྐྱེད་པ་དང་། ཐོ་བས་བྱམ་པ་བཙམ་པ་འམ། མེས་ཤིང་བསྐྱེགས་པ་ལྟར་
དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སེར་ན་ཆད་པར་སྦྱ་བ་ཡིན་པ་ལས། ཆོས་

རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་འཛིག་ཏེན་དུ་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས། སྦྱོབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པའི་ཞལ་ནས། ཟད་དང་ཆགས་བྲལ་སྤྱང་ན་
འདས། །འགོག་དང་སྦྱོང་པ་ཞི་བ་ཉིད། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞེས་བཤད། །

ཅས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བ་མེད་ཅས་བསྟན་པ་ནི། །དངོས་པོར་འཛིན་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཡིན། །ཆོས་རྣམས་ཡེ་ནས་སྐྱེ་མེད་ལ། །སྐྱེ་མེད་ཐ་སྟོད་སྐྱོ་བཏགས་ཙམ། །དངོས་མེད་ཉིད་ཀྱང་མ་
གྲུབ་ན། །དེར་ནི་དངོས་པོ་ག་ལ་ཞིག། །དངོས་པོ་གདོད་ནས་མེད་ཉིད་ལ། །ཆད་ཅས་པ་དེ་རིགས་པ་མིན། །བདག་

@276A ༄། །ཅག་ལ་ཆད་པར་སྒྲ་བའི་བྱི་མ་མེད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་ཆད་སོགས་འཇིགས་པ་འབྱུང་། །དངོས་པོར་ཁས་ལེན་
མེད་ན་མས་ལ། །ཆད་སོགས་འཇིགས་པ་ག་ལ་འབྱུང་། །གལ་ཏེ་དངོས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་འཇིགས་

ཏེན་མཐའ་ཡོད་དང་། །མཐའ་མེད་ལ་སོགས་པར་ཡང་འབྱུང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་སྒྲིམ་བུ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ། ནམ་མཁའ་ནི་མེད་དོ། །ནམ་མཁའི་
ཡུལ་དང་། པདྨ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཆད་པར་སྒྲ་བ་ཡིན་ནམ། འདིར་ལུང་གི་བྱངས་གྲང་

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་ཆེན་མོ་ལས་གྲང་། རབ་འབྱོར་གཟུགས་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ན་ནི་སྟོང་པ་དང་། མི་སྟོང་པ་དང་། དཔེན་པ་དང་། མི་དཔེན་པ་དང་། བདེ་བ་
དང་། མི་བདེ་བ་དང་། ཞི་བ་དང་། མ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པར་འབྱུང་བ་ཞིག་ན། གཟུགས་དངོས་

པོར་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ནས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །ཁོ་ལ་བ་བཞི་པའི་སྒྲོན་གྱིས་གྲང་གོས་པར་མི་འབྱུང་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། ཇི་
ལྟར་བྱེད་ཉན་ཐོས་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲོན་པའི་བྱངས་གྱི་ལུང་ཐམས་ཅད་ནི་དྲང་བའི་དོན་ལོ་ཞེས་སྤར་

རྒྱལ་པར་བཤད་ཟིན་པས་དེ་དག་ལ་ཡང་ངེད་དབྱ་མ་པ་སྐྱར་པ་འདེབས་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་དག་རིམ་གྱིས་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། དགོངས་པ་བཞི་དང་། ལྷུ་པོར་དགོངས་པ་
བཞི་བཞིན་ནོ། །ལུང་གིས་གཞོད་པ་ཡང་དེ་ནི་འདི་ལྟར། ཆོས་ཆེན་པོའི་མེ་ལོང་གི་མདོ་ལས་

གསུངས་པའི་ལྷ་བ་ངན་པ་བཙོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གིས་གཞོད་དོ་ཞེན། དབྱ་མ་པ་ལ་ནི་དེ་དག་གིས་གཞོད་པ་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྤངས་ནས། འདི་སྐད་དུ། གང་མེད་
པའི་དོན་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཡང་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །

ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་པར་ལྷ་བ་འཇིན་པ་ནི་ཆར་བཅད་པའི་འོས་ཡིན་པས། རྒྱུང་བསྐྱངས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞོལ་བ་ལྲ་པ་དང་དུག་
པ་དང་། བདུན་པ་དང་། བརྒྱད་པའི་སྒྲོན་གྱི་བྱི་མས་ཀྱང་གོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་

@276B སྒྲུང་བའི་ཕྱང་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཁས་སྤངས་པས་དེ་དག་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དོན་དམ་པར་ཞེས་དམ་བཅས་པ། དེ་དག་གིས་གཞོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་
ཏེ། འདི་ལྟར་མདོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་མི་གཞོད་དོ། །ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་རྣམས་

སྒྱུ་པ་འི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་འི་རྒྱས་པ་མེད་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲུ་དང་། སྒྲུང་བུ་དང་། ཁབ་འཛུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། བྲག་ཅ་ལ་སོགས་པ་བྲག་པ་ལྟར་
མངོན་སུམ་ཡང་མངོན་པ་འི་ང་རྒྱལ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་ཅི་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ནས་དེས་

གཞོད་པར་འགྱུར། དེ་བས་ན་མངོན་སུམ་གྱི་གཞོད་པ་མེད་དོ། །ཇིས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་དོ། །དོན་དམ་པར་འགའ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པས་སོ། །བྲགས་པས་ཀྱང་གཞོད་པ་
མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ནི་མེ་ཤེས་པ་འི་ལིང་ཐོག་གིས་མདོངས་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་

དཔུང་པ་འི་སྐབས་སུ་དེ་ནི་མོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བཟླ་པ་འི་སྐབས་སུ་དཔུང་ལོང་མ་གཏོགས་པ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་སྐབས་འདིར་མི་གཏོགས་པས་བྲགས་པ་འི་གཞོད་པ་མེད་དོ། །བདེན་པ་
གཉིས་ཀྱི་རྩ་ལ་ལ་གནས་པས་ཁས་སྒྲངས་པ་འི་གཞོད་པ་ཡང་མེད་དོ། །རྩ་ལ་ཆེན་གཉིས་ཤིང་རྟར་

ཞུགས་བྱས་ནས། །རིགས་པ་འི་ཁ་ལོ་ལེགས་བསྒྱུར་ཏེ། །ལུང་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་བྱས་ནས། །ལམ་ལོག་པར་ནི་འགོ་མི་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་འདབ་པ་ཤོག་མཉམས་བྱ། །བར་སྒྲུང་གཙོད་པ་
ཐོགས་པ་མེད། །དེ་བཞིན་རྩ་གཉིས་ལྡན་པ་ཡང་། །ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ལ་ཐོགས་པ་མེད། །ཇི་

ལྟར་སང་གིའི་ང་རོ་ཡིས། །གཙན་གཟན་ཐམས་ཅད་སྐྱག་ཅིང་འཇིགས། དེ་བཞིན་སྟོང་ཉིད་སང་གིའི་སྐྱས། །ཞོལ་བ་ཐམས་ཅད་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག། །དངོས་པོ་མེད་ལ་དབང་ཐོབ་
པས། །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཀུན་བདག་ཉིད། །རང་གཞན་སྡེ་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །སང་གིའི་ང་རོ་སྟོ་བ་ཡིན། །

ངས་པའི་དོན་གྱི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱབས་རྫོགས་སོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཤེས་རབ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། ཉོག་པའི་ངྷི་བ་མ་ལུས་པ། །བསལ་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དང་། །ཞི་དང་སོ་སོ་
རང་རིག་དང་། །རྣམ་ཉོག་མེད་ཅིང་ཡི་གེ་མེད། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་བུལ་བ། །མཁའ་

@277A ༄། །ལྟར་ངྷི་མེད་དེ་ཉིད་ལ། །འཇུག་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ནི། །ཤེས་རབ་དོན་དམ་ཤེས་པར་བྱ། །ཉོག་བཅས་ཉོག་པ་མེད་པ་ཡི། །ཤེས་པ་གཉིས་ལས་ལོག་གྱུར་ན། །དེ་
ཆོ་སྟོལ་ཡུལ་མེད་པས། །སྟོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བར་འགྱུར། །གང་ཆོ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག །ཆོས་ཀྱི་

དབྱིངས་སུ་གྱུར་བས་ན། །དེ་ཆོ་རམ་མཁའ་ལྟར་གྱུར་པས། །སྟོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བར་གྱུར། །ཇི་སྟོན་ཡིད་ཀྱིས་ལོག་གཡོ་བ། །དེ་སྟོན་བདུད་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན། །ཡིད་ཀྱི་གཡོ་བཞི་གྱུར་
ན། །ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར། །དོན་དམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱབས་རྫོགས་སོ། ། ॥

དེ་ལྟ་བུའི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་དུ་སྐྱེ་ཞིག་འབྱུག་ཅིན། དཔག་མེད་སྐྱེ་བ་དེ་དང་དེར། །སྤྱང་བ་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །པ་རོལ་ཕྱིན་དུག་གོམས་བྱས་པའི། །སེམས་ཅན་ཆེན་པོའི་
སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། །མདོ་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། །མ་བསྟན་སྤྱིན་སོགས་ལྟན་པ་ཡིན། །རང་

བཞིན་དང་ནི་གོམས་པ་ཡི། །རིགས་ཅན་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། །ཇི་སྐད་དུ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས། །དེ་
ལ་དག་བའི་རྩ་བ་བསྟེན། །དག་བའི་བཤེས་གྱིས་མགོན་བྱས་པ། །འདི་མཉན་པ་ཡི་

སྤྱོད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ནས་ཀྱང་། ཇི་ཟེའི་གྲོང་བྱིར་ལྟ་བུ་ནི། །བདེན་པ་གཉིས་གྱིས་མཆོན་པ་དག །དཔག་མེད་བསྐྱེད་པ་མང་པོ་རུ། །བསྐྱོམས་པས་དག་པའི་སྒོ་ཅན་
ལའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་བཅུན་འཕགས་པ་ལྟའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱང་། །ཤེས་རབ་ཆེ་དང་

ཐབས་ཆེ་དང་། །བཙེ་བ་ཆེ་དང་མེས་པ་ཉིད། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡང་དག་བསྟན། །སེམས་ཅན་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་རྩ་བ་གྱིས་
རྒྱ་ཆེ་བའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་དང་། །བསྟེན་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་། །འཕགས་པའི་ནོར་ལ་སོགས་པ་སྟེ་

མ་དག་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པ་དང་། རོན་དམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཟབ་པའི་གནས་དག་ལ་བསྐྱེམ་པར་གྱུར་པ་དག་འཇུག་གོ། །དེ་བས་ན་མགོན་པོ་བྱམས་པས་ཡང་འདི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱས་
བསྟན་བཀའ་ཡང་དག་ལྷགས། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་བྱིམས་སོགས་སྤྱད་པས། །སྟོན་དུ་དེ་ནི་དམ་པ་

@277B བཞེད། །ཅིས་རྒྱལ་བ་སྦྱིད་མ་ལས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས། ཕྱི་མའི་ཆོ་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་བརྒྱད་དང་། སྟོང་དང་བྲི་དང་།
འབྲུམ་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྦྱིད་པས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཐོབ་པ་དང་། མོས་པ་དང་། རོན་གོ་བ་དང་། སྟོང་

པ་ཉིད་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་། སྟོབས་པ་སྦྱི་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཕྱག་ལ་བསྟན་བཀའ་བྱས་པས་ནི་དེ་དག་ལས་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་
འདི་ཐོབ་པ་དང་། སྟོབས་པ་སྦྱི་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ས་ཡ་ལ་བསྟན་བཀའ་བྱས་པས་ནི་

ཕྱི་མའི་ཆོ་འདི་ཐོས་པ་དང་། མོས་པ་དང་། སྟོང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་པ་དང་། རོན་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཡང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་
ཐོབ་པར་མི་འགྱུར། སྟོབས་པ་སྦྱི་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྟན་

བཀྲར་བྱས་པ་དག་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་རྩ་བ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་ནི་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱི་
གཞུང་ལུགས་དབྱ་མ་ཆེན་པོའི་དོན་འདི་ནི་ལྷ་དུམ་བླ་ར་ལྟར་རྟེན་པར་དགའ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདེ་

བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱང་། ཇི་ཟའི་གྲོང་བྱིར་ལྟ་བུ་ནི། །བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པ་དག །དཔག་མེད་བསྐྱལ་པ་མང་པོ་རུ། །བསྒྲེམས་པས་དག་པའི་སློབ་ཅན་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །སློབ་དཔོན་རྗེ་བཙུན་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་ན་སྟོང་ཉིད་ཐོས། །

ནང་གི་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་ནི་འབྱུང་། །དགའ་བ་ལས་བྱུང་མིག་ནི་མཆི་མས་གང་། །ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱ་ལྡང་བའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །གང་ཡིན་དེ་ལ་བྱང་རྩ་བ་ས་བོན་ཡོད། །དོན་དམ་
བདེན་པ་དེ་ལ་བསྟན་པར་བྱ། །དེ་རྟོགས་པ་ཡི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་བྱུང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མངའ་བརྟེན་པས། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བྱུར། །སྐྱེ་མེད་སང་གའི་ང་རོ་ཅན། །འཕགས་པ་ཀླ་སྐྱབ་ལ་ཕྱག་འཆེལ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཤེས་པ་རྩ་རོལ་མཐོང་བ་དག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་
ལ་ཞུགས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེན་པར་འདོད་པས། །འཕགས་པ་ཀླ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱི་གཅིག་ནས་གཅིག་

@278A ༄། །ཏུ་བརྒྱད་པའི་སྟོབ་དཔོན་དག་བཙལ་བ་ལ་འབད་པར་རིགས་སོ། །འདིར་རྒྱའི་སྟོབས་ཅན་དག་ཇི་ལྟར་འབྱུག་པར་བྱ་ཞིན་ཐོག་མར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་སྟོན་དུ་སོང་བས།
སྟོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ལྷག་པའི་

རྩལ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྒྲང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་དང་། ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་བརྒྱད་དང་། བཅ་པ་བཅུ་དང་། ལྷུང་བ་བཞི་བཅུ་ཅུ་བརྒྱད་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་
ནས། ཇི་ལྟར་བཀོད་པ་ནམས་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། མདོ་སྡེ་ལས་

བཏུས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གྲངས་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་དག་ནི་ལས་དང་པོ་པ་སྟོ་གོས་དམན་པ་དག་གི་ཕྱིར་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་ཅིང་། གཞུང་འདིའི་བསྐྱབ་
པའི་རྩལ་ནི་བསྐྱབ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ནི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་

ལྟར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷུང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་
སྡེ་དུ་མར་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་པ་མ་ལུས་པར་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །ལྷུང་བ་ལས་ལྷུང་བ་ཡང་སྟོ་གོས་

དམན་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་མདུན་དུ་བཞག་པར་བྱའོ། །གཞན་འཕགས་པ་ཆོས་བཞིའི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་དང་།
འཕགས་པ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྒྱན་གཅོད་པའི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་ཉི་བ་འཁོར་གྱིས་ཉུས་པའི་ལྷང་

བ་བཞག་པ་པའི་ཆོ་གས་ལྷང་བ་ལས་ལྷང་བར་བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སློ་གྲོས་བཟང་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ནམ་མཁའི་སྤིང་པོའི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་སྤྲན་གྱི་སྒྲ་བེཊ་རྒྱུ་འོད་གྱི་རྒྱལ་
པོའི་མདོ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་གས་ལྷང་བ་ལས་ལྷང་བར་བྱའོ། །བྱང་

རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སློ་གྲོས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྐྱོམས་པས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་འཕགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་བ་
འདུལ་བ་གང་ཞེན། ལྷང་བ་ནི་ཡུལ་ན་མི་གནས་པ། རྩོགས་ན་མི་གནས་པ། ཕྱང་པོར་མ་

@278B ལྷུང་པ། གཟུང་བ་མེད་པ། ལྷང་བ་མེད་པའོ། །སེམས་གང་གིས་ལྷང་བར་གྱུར་པ་དེ་ཡང་ཟད་པ། བྲལ་བ་རྣམ་པར་གྱུར་པ། ཡུལ་ན་མི་གནས་པ། རྩོགས་ན་མི་གནས་པ། ཕྱང་པོར་
མ་གྱུར་པ། གཟུང་བ་མེད་པ། ལྷང་བ་མེད་པའོ། །སེམས་ཇི་ལྟར་བ་དེ་བཞིན་དུ་

ལྷུང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ལྷུང་བ་ཇི་ལྟ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ནོ། །རྩ་བ་མེད་པ་འོ། །མི་གནས་པ་འོ། །སེམས་གང་ལ་སོམ་ཉི་མེད་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། དང་བ་དང་། ཞི་བ་དང་། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པ་དང་། གསལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་བྱང་བ་དང་།

སྒྲ་མའི་ཆོག་ལ་སོས་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་ངས་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པ་འདི་ནི་ལྷུང་བ་འདུལ་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ། གང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལས་ཐ་ན་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་བྲངས་ཏེ། འཆང་ངམ། གྲོག་གམ། རྩལ་བཞིན་

དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་དེའི་ཆོ་རབས་སྒྲ་མའི་མི་དག་གི་བ་དེ་དག་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་མ་ལུས་པར་བད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཡུམ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ན་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། འཇམ་

དཔལ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་ལས་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དེས་ལས་ཀྱི་སྤྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཉུས་པ་ལས་ཀྱང་། འབྲུའི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་བཞི་ས་ལས་ཀྱི་སྤྲིབ་པ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་

ལྷ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་དག་གོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསང་བའི་མདོ་དང་། ལས་གྱི་སྒྲིབ་

པ་རྣམ་པར་དག་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ནས་དོན་འདི་དག་གནས་སོ། །འདི་ལྟར་མོས་པ་སྟོན་པའི་ས་གསུམ་སྦྱངས་ནས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཞེ་
ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སོ། །འདི་ལྟར་ཚོད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་

@279A ༄། ཅིང་། འབྲུག་ལོང་དུ་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་རྣུང་ཡིན་ཏེ། བགྲང་བ་དང་། འགག་པ་ལ་གོམས་པར་བྱའོ། །བགྲང་དང་རྗེས་འགོ་རྟོག་པ་
དང་། རྟོག་པ་དང་ནི་བསྒྱུར་བ་དང་། ཡང་དག་རྣམ་པ་འདི་དྲག་ནི། འདུགས་རྒྱབས་འབྱུང་བ་དྲན་པར་འདོད། །གཅིག་ནས་བརྩ་ནས་

བརྒྱ་ཡི་བར། རྣང་དུ་འཇུག་པ་བགྲང་བར་བྱ། རྣུང་དེ་དབང་དུ་གྱུར་པ་ན། ལུས་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། འདི་རྗེས་ཁྱིམ་གྱི་སྒྲིབ་བརྩར་བགྲངས་ན། ལོ་ལྔར་ཆོ་ནི་བསྐྱིང་བར་
བྱེད། ཁྱིམ་གྱི་ཕྱུ་ལ་སོགས་པར། བགྲངས་པས་བརྩ་སོགས་བགྲང་བར་བྱ། ལྷ་ར་ཀ་དང་ཙོ་ར་ཀ། ལྷ་སྒྲ་ཀ་སྟེ་འགག་པའོ། །རྣུང་དང་

འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡི། །ཚད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱོམ་པ་གང་ཞིག་ལུང་དང་ནི། །རིགས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལ། །སྒྲ་མའི་མན་ངག་རབ་ལྡན་པའི། །བསྐྱོམ་པ་དེ་ནི་བསྐྱོམ་
པར་འོས། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཀུ་སྐྱབ་གྱི་ཞལ་སྤྲནས། དབུ་མ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྟན་བདེ་བ་ལ་

སྐྱིལ་མོ་ཀྱང་གིས་འདུག་སྟེ། འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་བལྟས་ལ། འདི་དག་ནི་རང་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་སྒྲོངས་པར་གྱུར་ཅིང་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱུ་ཙ་བཅུ་ས་
གདུངས་པར་གྱུར་པས་འདི་དག་མ་བསྐྱེད་བ་བསྐྱེད་བར་བྱའོ། །དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་དབུགས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །

ཡོངས་སུ་སྐྱུ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱུ་ངན་ལས་འདའ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིང་རྩེ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྤར་གྱི་ཞི་གནས་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། སློབ་
དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་ཞལ་ནས། དངོས་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་

ནོ། །གཟུགས་ཅན་ནི་གཉིས་ཏེ། འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའོ། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ནི་གཉིས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ། །འདུས་བྱས་གྱི་ཆོས་ནི་
གསུམ་སྟེ། སེམས་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་ནི་བཞི་

སྒྲེ། སེ་སེར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་། སེ་སེར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འདི་དངོས་པོའི་ཆོས་
བསྟུས་པར་གྱུར་ན་ནི་འདི་ལྟར་གཉིས་ཏེ། གཞུགས་ཅན་དང་། གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །

@279B འདི་ལྟར་གཞུགས་ཅན་ཡང་རྟུལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་སྒྲུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རྟུལ་ཕྱ་རབ་ཀྱང་སྟོགས་ཆའི་བྱེ་བྲག་གིས་མཐར་སྒྲུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞུགས་མེད་པའི་
སེམས་ཡིན་ཏེ། དེ་འང་རེ་ཞིག་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་ནི་སྐད་ཅིག་མར་འཇུག་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་སྟོན་དུ་ལྟར་དང་ཐ་མའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཤིན་ཏུ་ཆ་ཕྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུང་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་མ་གྱུ་བ་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་
པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཡུམ་ཆེན་མོ་ལས། སེམས་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་

བཞིན་འོད་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་། གང་སེམས་མེད་པ་དེ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་འདུས་ལ། སེམས་ལུས་ལ་འདུས་
ཤིང་། ལུས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འདུས་ནས་ཐིམ་པར་གྱུར་པར་བྱའོ། །འདིའི་དོན་ཡང་སྟོབ་དཔོན་

གྲིཞལ་སྒྲ་ནས། དབུ་མ་སྲིད་པ་འཕོ་བ་ལས་ཇི་སྲིད་དུ། འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་རྟོག་ལས་བྱུང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་སེམས་ལས་བྱུང་། །སེམས་ཀྱང་ལུས་ལས་བྱུང་བས་ན། །དེ་ཕྱིར་ལུས་ལ་
རྣམ་པར་བརྟག། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །སྐབས་དང་

ཤེས་པ་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག། ཅི་ལ་ཡང་སེམས་པ་མེད་པ། མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་པ། ཤེས་པ་ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་སྐྱེས་པ། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པར་བསྐྱོམ་པར་
བྱའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྤང་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་གཉིས་དྲག

ཏུ་དུད་པ་ལས་མི་བྱུང་བས་ཤིང་ཆོག་པར་གྱུར་པ་ན་མི་དེ་ཉིད་ཀྱང་རང་ཤི་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་གྱུར་པའོ། །འདིའི་དོན་འཕགས་པ་འོད་སྤངས་གྲིས་ལྷས་པའི་མདོ་ལས་
འབྱུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་འཕགས་པ་རྒྱན་སྦྱག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་སྲིག་པར་བྱེད་པའི་

མེ། །བསྲིག་བྱ་མེད་པས་མི་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་བསྲིག་བྱ་ལྟ་ཆོག་ན། །སྟོང་ཉིད་མི་ཡང་འགག་པར་འགྱུར། །ལྟ་བ་འགོག་པའི་དུས་སུ་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་མི་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། །ཉོན་
མོངས་ཐམས་ཅད་སྲིག་པར་བྱེད། །ཉོན་མོངས་བསྲིགས་ན་རྣམ་པར་མཛེས། །ཞེས་གསུངས་

@280A ཨྲ། ཤེ། ཤེ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱང་། ལྷ་བའི་བྱད་ཤིང་ཕྱང་པོ་དག ཤྲོང་ཉིད་མེ་ཡིས་བསྐྱེད་བྱས་ནས། འདི་ནི་ཞི་བ་ལ་གནས་ནས། ཤེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་མེ་ཡང་
འགག་ ཞེས་གསུངས་སོ། ཤེ་ལྷ་ར་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་ནས། ད་ནི་ཕྱ་

བའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཕྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྷ་ར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཉིད་སྒྱུ་མ་ཙམ་སྒྲུང་བར་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྷ་ར་སེམས་སྒྱུ་མ་ཙམ་ནི་དུས་གསུམ་ལས་འདས་པ།
ཁ་དོག་དག་དང་དབྱིབས་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ། སྒྲུང་བ་མེད་པས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་

ནི་སེམས་ཉིད་སྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ལྷུང་ཡང་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཤེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྟེ། ཤྲི་རོལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ། ཤེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། ཤེམས་ཙམ་ལས་ཀྱང་འདས་པར་བྱ། ཤེམས་ཙམ་ལས་ནི་འདས་གྱུར་ན། །

སྒྲུང་བ་མེད་ལ་གནས་པར་འབྱུང་། སྒྲུང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། ཤེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་སོ། འཕགས་པ་སྒྱུ་སྒྱུབ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པའི་ལྷ་
དང་། སྒྲོབ་དཔོན་རྗེ་བཙུན་རྩེ་བ་གཤེགས་པ་ནི་འདི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷ་ར་ཀུན་རྫོབ་གྱི་

བདེན་པ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲིམ་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དབུ་མ་རགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རང་གི་སེམས་ཙམ་དུ་གནས་པ་ནང་གི་དབུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་ནི་
རི་སྐད་དུ། སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས། འདིར་ནི་གང་ཡང་སྟེ་བ་མེད། །གང་ཡང་འགག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །

སེམས་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་གནས་པ། །ཆོས་རྣམས་ཉིད་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །མིག་ལ་སོགས་དང་ཡུལ་རྣམས་ཉིད། །ཡི་ཤེས་ལྷ་པོ་ཉིད་དག་སྟེ། །སྤྱི་དང་ནང་དུ་རྣམ་སྤྱི་བ། །ཐམས་ཅད་
སེམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་འི་

ཞལ་སྤྲུལ་ནས། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །རང་གི་སེམས་ནི་མཐོང་བར་འགྱུར། །དེ་ཡང་སྒྱུ་མར་བསྐྱོམ་བྱ་ཞིང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་རྗེས་བྲན་བྱ། །ཡང་གསུངས་པ། གཟུགས་སོགས་
ལྷ་དང་དེ་བཞིན་སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། །བཙོ་བརྒྱད་ཅེས་བཤད་ཁམས་ནི་དེ་རྣམ་དང་།

@280B ཤེས་པ་ལྷ་དང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན། །གང་ཡང་རི་བརྒྱད་དང་ནི་རྒྱ་མཚོ་བརྒྱད་རྣམས་དང་། །སྤྱི་ལ་སོགས་དང་དམུལ་བ་
ལ་སོགས་དབྱེ། །གང་ཡང་བརྟན་དང་གཡོ་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དེ། །ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན། །

ཞེས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱང་། ཇི་སྐད་དུ། དེ་བས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་དམིགས་སུ་མེད་ཅིང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་ཕྱི་རོལ་ན་མི་གནས་ཏེ། མིག

ཡོར་ཙམ་དུ་སྤྲང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་སེམས་ཏེ། རང་གི་སེམས་ཉིད་ལས་གཞན་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་གསུངས་པ། སེམས་ལས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ཡོད་དོ་
ཞེ་ན། ཆོས་མེད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །འདིར་ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ་ནི། ལྷན་ལ་

རྩ་བ་མཁུལ་ལས། །ལོ་མ་ལ་སོགས་རྒྱན་འབྱུང་ལྟར། །དེ་བཞིན་སེམས་རྒྱས་མེད་པ་ཡང་། །ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ངོ་བོར་གནས། །དེ་ཡི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ལའི་ཙ་བ་གཞན་དང་
མ་འབྲེལ་ཞིང་རྒྱ་ཉིད་ལ་གནས་ཤིང་རྩ་བ་དེར་གར་ཡང་བྱུག་པ་མེད་ཀྱང་། མཚོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་

དག་ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་བྱུང་བར་ལྟས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་རྒྱས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཀྱན་རྩོབ་ཏུ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་སོ། །ཡང་སྤྲས་པ། ཇི་ལྟར་ལྟ་
མའི་སྒྲ་ལུ་ག། །རྩ་བ་མེད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་བྱུག། །རྩ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ཀྱང་། །

ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་བྱུང་པར་གནས། །འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །མཚེན་དང་། །ལུ་མ་དག་བ་སྒྲ་ལུ་ག་ཞེས་བྱ་བའི་སྡེ་ཞིག་པན་ཚུན་འབྲེལ་པས། །མེ་ཏོག་སེར་པོ་ཞིག་གིས་ལུ་
མའི་ཁ་ཚད་པར་སྒྲེ་ལ་དེ་ལ་ཙུ་བ་ནི་བྱུག་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙུ་བ་

མེད་པ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁས་ཇི་ཙམ་བྱུང་བ་དེ་ཙམ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་སོ། །སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་འི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྲོ་བ་མ་
ལུས་པ། །རྣམ་ཤེས་ཐར་པ་སྤྱིད་པའི་བརྟགས་ལས་འགྲོ་བ་གང་། །སྤྱིད་པའི་

@281A ༄། །སྤྱག་བསྐྱེལ་མཚོ་ཆེན་ནང་དུ་མི་འཁོར་བའི། །འདུས་བྱས་ཀྱན་གྱི་པ་རོལ་སོང་བ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་འདུད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྒྲ་མའི་སྒྲ་མས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་
རིགས་པའི་སྒྲ་ལས། །རང་གི་སེམས་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་བོན་ཏེ། །གང་ལ་སྤྱིད་དང་སྒྲ་ངན་འདས་འཕྲོ་བ། །

འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྟོར་བར་བྱེད་པ་ཡི། །ཡིད་བཞིན་འདྲ་བའི་སེམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་བ་དང་སྒྲ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་སྒྲུ་མར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །དེ་བས་དེ་དག་བདག་གི་གཞུང་ཆེན་པོ་མང་པོ་དག་བཞུགས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དབུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

ཤེས་པར་བྱའོ། །པ་རོལ་ཆོལ་བསྐྱོག་པ་དང་། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་གཞུང་དང་ནི། །ཚོད་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་དུས་སུ། །རིགས་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་སྣ་བ། །དེ་ཉིད་དོན་ལ་གཙོར་བྱེད་
ཅིང་། །རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་དུས་སུ། །ཕྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །འདི་ནི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་

ཡིན། །རྗེ་བཙུན་དེ་དག་གི་ཞལ་གྱི་གདམས་ངག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པར་ནམ་མཁའ་དང་། །བག་ཆགས་བཞིའི་མཐུས་སེམས་སྐྱུ་མ་རྗེས་སུ་མེད་པ་བརྟུན་པ་ཉིད་ཕྱི་དང་ནང་
དུ་སྒྲུང་སྟེ། །བདག་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །དོན་དམ་པར་ན་

སེམས་སྐྱུ་མ་དེ་གདོད་མ་ནས་མ་སྦྱིས་པ། །བསལ་བ་མེད་པ། །གཞག་པ་མེད་པར་ཡང་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིགས་པའི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མ་གྲུབ་པར་བྱ་སྟེ།
བསལ་བར་བྱའོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། །འདི་ལ་བསལ་བ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞག་པར་བྱ་བ་གང་ཡང་

མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་བས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཡང་། །བདག་དང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་དང་། །རྣམ་ཤེས་རྟོགས་པས་མ་བསྐྱིབས་པ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་
གྱི་བྱང་རྒྱུ་སེམས། །སྟོང་པའི་མཆོན་ཉིད་དག་ཏུ་བཞེད། །ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་ནི། །སྐྱུ་མ་ལྟ་

བྱར་གནས་པ་འོ། །སེམས་དེ་ཡང་ནི་འོད་གསལ་བ་འོ། །མྱ་ངན་འདས་བཅས་ཀྱིས་སྒོང་དང་། །ཆོས་སྐྱར་ཡང་དག་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱི་ཡི་ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་
སེམས། །ནང་གི་སེམས་ལ་བསྟུ་བ་དང་། །དེ་ཡང་གཞོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ།

@281B གཟུགས་སྤངས་པ། ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་དང་། ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱར་མ་གྲུབ་པ། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ། མཐའ་གང་ནའང་མི་གནས་པ། བརྗོད་པ་དང་
སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ། བསམ་དུ་མེད་པ།

བསམ་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས། ཅི་ལ་འང་མི་གནས་པ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དམ་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤངས་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་པ་རྒྱུད་བ་སྒྲོ་གྲོས་
དམན་པ་དག་ལ་སྤྲ་བར་མ་བྱས་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པའི་རྩ་བའི་ལྷུང་པ་འབྱུང་

བར་འབྱུར་བས་ན་བག་མེད་པ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྤིང་རྗེ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་གཞན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་གཙོར་བྱེད་འདོད་པས། ཞི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པར་བྱས་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མངོན་པར་ཤེས་པ་

མེད་ན་སྒྲིད་ལམ་དང་། དུ་སེ་ནའི་ཐབས་ཀྱིས་བརྟགས་ལ་མན་དག་སྒྲིན་པར་བྱའོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་བག་ཡོད་པར་སྒྲུད་པར་བྱའོ། །ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་
བསྒྲེལ་པ་རྣམས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་

ཞལ་སྒྲ་ནས། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ལྷ་ངན་འདས། །བྱས་པ་བྱས་པ་འང་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་མིག་དག་དལ་བྱས་ཕྱེ་ལ་འདི་སྒྲམ་དུ། ཨི་མ་རྟོ་ངོ་མཆར་རོ། །ཨི་མ་རྟོ་
ངོ་མཆར་རོ། །བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྒྲིབ་མེད་བཞིན་དུ།

འདི་ལྟར་སྒྲུང་བ་འདི་སེམས་སྒྲིབ་མེད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་མཁའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན་པས་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་སྒྲམ་དུ་བསམ་ཞིང་། གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་འདོད་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་དང་། སྒྲུང་བ་དང་། རྟོང་ས་པ་བསལ་

ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལས་རྒྱལ་བར་བྱའོ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྩལ་བྱིས་པས་བསྐྱམས་ཤིང་སྒྲིང་རྒྱུ་ཡིད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་མི་བརྟེན་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་
དང་། དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་། བག་ཡོད་པ་དག་མ་ཉམས་པར་བྱ་བ་དང་།

@282A

༡༡། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པར་བྱ་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱས་པ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅས་སུ་བཏྲ་བར་
བྱའོ། །དེ་ནས་དལ་བྱས་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ། ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་

དུ་ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་ཚོ་ག་བྱ་བ་དང་། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའི་མདོ་གདོན་པར་བྱ་བ་དང་། འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྟོད་པའི་སྟོན་ལམ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་
མཛད་པའི་སྟོན་ལམ་ཉི་ཤུ་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་མ་ཉི་ཅི་རྩ་མཛད་པའི་སྟོན་ལམ་

བདུན་ཅུ་པ་དུས་རྟག་དུ་གདོན་པར་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གཡེལ་བ་མེད་པར་འབད་པར་
བྱའོ། །འདི་ལྟར་མོས་པ་སྟོད་པའི་ས་ནམ་པ་གསུམ་ནི་དགྲར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་ལ་གསུམ་དུ་

གནས་ཏེ། མོས་པ་བ་དང་། གནས་སྐབས་པ་དང་། ལྷག་པར་འདོད་པའོ། །ལྷག་མ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ཞིང་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་པ་དང་། བྱད་པར་པ་དང་། རབ་དུ་
རྫོགས་པའོ། །དེ་སྒྲུའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བཟོད་པ་ནི་དང་པོ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་

སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་མ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ཞིང་གསུམ་གསུམ་དྲག་ནས་པས་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞིར་འགྱུར་ལ། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞིར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །བཟོད་པ་དེ་
དག་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ཕྱ་མོ་དག་ནི། སྟོབ་

དཔོན་གྱི་ཞལ་སྐྱ་ནས་གྱི་བཀའ་ངེན་གྱིས་འཇོ་བའི་སྟོབ་དཔོན་དག་ལ་ཉུ་བར་བྱའོ། །མི་སྐྱེ་བའི་བཟོད་པ་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་སས་བསྐྱས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ལམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། ས་མི་གཡོ་བ་དང་། བཅུ་པའི་

དུས་དང་། ཡང་ན་ས་བཅུ་ཆར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་ནི་སྟོན་ལམ་གྱི་ལུས་ཅན་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་
པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཆོ་

@282B ས་མི་གཡོ་བ་ལ་གནས་པའི་ཆོ། མཚན་མ་མེད་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་གཞུགས་གྱི་ལུས་མེད་དེ། ལུས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་སྤངས་པའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། འདི་ལྟར་

ས་མི་གཡོ་བ་དེ་ནི་གཞོན་ནུའི་ས་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངལ་གྱི་བྱི་མས་མི་གཡོ་མི་གོས་ཏེ། རྒྱ་བཞི་དང་རྒྱུན་གཅིག་གིས་ཡིད་གྱི་ལུས་རྩིས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དེས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་

ཡེ་ཤེས་གྱིས་སོ། །གང་གི་ཆོ་སངས་རྒྱས་གྱིས་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟེན་པར་བྱུང་ནས་ནི། རྗེས་ལས་ཐོབ་པར་མི་མངའ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་དུས་རྟག་དུ་མཉམ་
པར་གཞག་ཅིང་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཆེན་པོ་ལ་འབྱུང་བ་མི་

མངའ་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་འཇུག་པ་མེད་པས་སོ། །འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ནི་མི་འཇུག་མི་
ལྟོག་གོ། ཇི་ལྟར་ཡེ་ཤེས་མི་འཇུག་མི་ལྟོག་པ་དེ་ལྟ་བུར་ཆོས་ཉིད་གྱི་རྩ་བ་གྱིས་འཇུག་པས་

ཟག་པ་རྣམས་མི་སྐྱེ་མི་འགོག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་ཡུན་རིང་པོར་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་ལྔ་དང་། བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པས་
སྦྱངས་པ་དང་། མ་རིག་པའི་གཉིད་མཐུག་པོ་ལས་ལེགས་པར་སད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བཟོད་པ་དང་། ཡུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་ལས་འདས་པ་ན་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ག་ལ་འགྲུབ། གཞན་ཡང་སེམས་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོང་ཅིང་གྲུབ་པར་གྱུར་

ན་ལྟ། དེ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། སེམས་གདོད་ནས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པར་གྲུབ་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་
བྱ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར། དེ་མེད་པས་དེའི་གཟུགས་བསྟན་དུ་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་

@283A ལྟ། །དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་དེ་མངའ་བ་ཡིན་ན་འབྲུལ་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཉམ་པ་
ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་བདག་ཉིད་མ་

ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷུང་གི་བྱངས་ནི་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་
ཀྱང་། །གལ་ཏེ་འབྲུལ་པ་སྐྱེར་ཟིན་ན། །དེ་ནི་འབྲུལ་པ་ཡང་དག་སྟེ། རབ་རིབ་

ཡོངས་སུ་མ་དག་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་། སྐྱང་ཆེན་བཞུགས་ཀྱང་མཉམ་པར་གཞག། སྐྱང་ཆེན་བཞུད་ཀྱང་མཉམ་པར་གཞག། སྐྱང་ཆེན་མནལ་ཡང་
མཉམ་པར་བཞག། སྐྱང་ཆེན་གཟིམས་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག། ཅེས་གསུངས་

སོ། །ཡང་འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཁ་དོག་དབྱིབས་དང་མཚན་མ་མེད། །འགག་པ་མེད་ཅིང་འབྱུང་བ་མེད། །རྩ་བ་མེད་ཅིང་རྟེན་མེད་
པ། །དམིགས་མེད་ཁྱོད་ལ་ཡུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་

སོ། །རྒྱལ་བ་བསྐྱེད་མ་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །གང་གིས་ང་ལ་སྦྲར་ཤེས་པ། །ལོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། །སྐྱེ་བོ་དེ་ཡིས་ང་མི་
མཐོང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ། །ཆོས་ཉིད་དུ་ནི་འབྲེན་པ་ལྟར། །ཆོས་ཉིད་

མཐོང་བར་བྱ་མིན་པས། །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་མི་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་དུ་སྐྱེ་མེད་
ཆོས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་དང་འདྲ། །བྱིས་པའི་སྒོ་ཅན་

མཚན་མར་འཛིན་པ་དག །འཇིག་རྟེན་དག་ན་མེད་པའི་ཆོས་ལ་སྒྲིད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་ཆོས་དཔག་མེད་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་འང་མེད། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་གཟུགས་བརྟན་ཀུན་དུ་སྒྲུང་། །ཞེས་

@283B གསུངས་སོ། །དོན་འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་དག །སེ་སེའི་ཆ་ནི་ཤེས་གྱུར་ན། །གང་དུ་མི་བྱེད་སྒོ་གནས་པ། །དེ་
ཡིས་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ཤེས། །མཉམ་པར་བཞག་དང་མ་བཞག་པ། །གང་ལ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མེད།།

ཅེས་གསུངས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་མི་གནས་པས། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དངོས་གྱུར་ཅིང་། །མཚེག་དུ་ཟབ་པ་ཉིད་བརྟེས་པ། །ཟབ་མོ་བྱོད་ལ་
ཕྱག་འཆལ་བསྟོད། །ཅེས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་མཉམ་པར་གཞག་ཅེས་པ་དང་།

རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་གདུལ་བྱ་དངོས་པོ་ལ་ཞེན་པའི་ཆོག་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་མཐར་གྱུར་པ་སྐྱངན་ལས་འདས་པའི་དུས་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། །འཕགས་པ་སྟེའི་
ཞལ་ནས་ཀྱང་། །རེ་ཞིག་དངོས་འདི་ནམ་མཁའི་ནགས་ཆལ་ལས། །སྐྱེས་པའི་པད་མ་བཞིན་

དུ་དངོས་མེད་ཅིང་། །གཉི་ག་དག་ལས་གཞན་པའང་རི་བོང་རྩ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅིས་བདག་མཚར་བྱེད་ཅག་སྟོང་། །ཅིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཀྱན་དུ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག། །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གནས་

སྐབས་དེར། །འཇུག་པའང་ཕྱོག་པ་ཡོད་པ་མིན། །ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བུ། །མཉམ་གཞག་རྗེས་ཐོབ་ག་ལ་ཞིག། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་དེ་མངའ་ན། །སར་ཞུགས་རྣམས་ཀྱང་བྱད་ཅི་ཡོད། །ད་
ནི་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་

བསྐྱལ་པ་བྱངས་མེད་པ་གསུམ་དང་། །བདུན་དང་། །སུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་དང་། །བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་། །ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། །བྱང་རྩལ་གྱི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུམ་རྩ་རྩ་བདུན་དང་། །གཟུངས་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། །རྣམ་པར་

ཐར་པ་བརྒྱད། །བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་བརྩ་དང་། །བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་མ་འབྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། །དབང་བརྩ་དང་། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། །ས་བརྩ་དང་། །པ་རོལ་
དུ་ཕྱིན་པ་བརྩ་རྣམས་གྲུས་པ་དང་། །ཡུན་རིང་བ་དང་། །རྒྱན་མི་འཆད་པར་མཐར་

འཇུག་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པོ་གྲགས་ཆེན་རྣམས། །ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་མཐོང་གྱུར་ནས། །གང་ཆོ་སེམས་ནི་རབ་བཀྲས་པ། །འཁོར་བའི་
གཟེབ་ལས་འདས་གྱུར་ཏེ། །པད་མ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི། །སྤྲོད་པའི་ནི་རབ་གནས་འགྱུར། །

འདབ་མ་རིན་ཆེན་དུ་མའི་འོད། །འདོད་པར་བྱ་བའི་ཟེ་འབྱུ་ཅན། །པད་འདབ་བྱེ་བ་དུ་མ་ཡིས། །རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར། །སྟོབས་བརྩུ་པ་ཡིས་ཡོངས་སུ་གང། །མི་འཇིགས་པ་
ཡིས་ཡོངས་སུ་ངོམས། །བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་སངས་རྒྱས་ཆོས། །སྟོས་མེད་རྣམས་ལས་

ཉམ་མིང་། །ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་ལས་ཀུན་གྱིས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རབ་བསགས་པའི། །ཁློ་བ་ཉ་ལ་སྐར་མ་ཡིས། །འཁོར་དུ་རྣམ་པ་དུ་མས་བསྐྱོར། །སངས་རྒྱས་ཕྱག་གིས་ཉི་
མ་དེར། །དྲི་མེད་རིན་ཆེན་འབར་གྱུར་ཏེ། །སྤྲུལ་གྱི་བྱ་བོར་དབང་བསྐྱུར་བས། །དབང་བསྐྱུར་བ་ནི་

@284B ཀུན་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་རྗེས་ཐོགས་ལ། །སྟོན་ཀའི་ཉི་མའི་གྲུང་གི་རྣམ་མཁའ་རྩལ་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་མཆོན་མའི་རྩལ་ཐམས་ཅད་མེད་པ། །སེམས་དང་། །ཡིད་དང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པ་མེད་ཅིང་རོ་གཅིག

པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཏྲོགས་ཕྱིར་ན་གང་ཞིག་ལ། །སློ་སྦྱི་མེད་པ་སངས་རྒྱས་དངོས། །རྣམ་ཏྲོག་ཉིད་ནི་སྤངས་ཕྱིར་དང་། །ཏྲོག་པ་མེད་པ་རྒྱས་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་རྣམས་མཚན་
ཉིད་ཐ་དད་པ། །སྦྱི་དང་བཀག་པ་མ་མཛད་པ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་མཉམ་ཉིད་པས། །དམིགས་

མེད་ཉིད་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཤིང་། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་མེད་སངས་རྒྱས་པས། །ལྷ་མིར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཅོད་དོ། །མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སངས་
ཤིང་ཆོས་ཉིད་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་ཤེས་བྱའི་དགྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྐད་

ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མཁྱེན་ཞིང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྩལ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། །ཇི་སྐད་དུ། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་འཇིན། །སྦྱི་མེད་ཆོས་དེ་
སྣ་ཆོགས་དོན། །ཆོས་ཀུན་ངོ་བོ་ཉིད་འཆང་བ། །ཆོས་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སྟེ། །ཤེས་རབ་

ཆེན་པོས་སྐད་ཅིག་ལ། །ཆོས་ཀུན་ཁོང་དུ་རྩལ་པ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་། །དེ་རྗེ་ལྷ་བྱའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མངོན་སངས་རྒྱས། །ངོ་བོ་མེད་པ་
སྟོམས་འཇུག་པ། །དམིགས་མེད་བྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་

ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་ཀྱང་། མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་སྤྱིར་དང་། ཁྲོ་རྒྱས་སྤྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་རྣམས་བསལ་དང་གཞག་མིད་པར། ཆོས་ཉིད་
ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ། །གང་སྤྱིར་དེ་ནི་གཤེགས་གྱུར་པ། །དེ་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཞེས་བྱ། བཤེས་པ་ལྟ་

བྱ་བཏན་དུ་མ་ལུས་པ། །མཐར་ལྷུང་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །རྟོགས་མིད་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིས། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་བདེར་གཤེགས་ཡིན། །བྲངས་མིད་བསོད་ནམས་ཆོགས་
ལྷན་ཞིང་། །ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་མཁྱིན་གྱུར་པའི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་སྤྲོ་

@285A ལྷོ། །འདི། །སྤྱོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་ཡིན། །འདི་ལ་ཆོག་ཀྱང་ཕྱོག་འགྱུར་ཞིང་། །འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་མིན། །འདི་ལ་ཀུན་རྟོག་ཕྱོག་འགྱུར་ཞིང་། །ཤེས་པ་འཇུག་པར་
མི་འགྱུར་རོ། །འདིར་ལུང་ནི་འཕགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། སྤྱོད་སྤྱོ་མ་ཡིན་

ཞིང་སྤྱོ་ལས་ཡོངས་སྤྱོ་གྲོལ། །སྤྱོ་ཡང་མ་ཞིག་རྟེན་པར་གྱུར་པ་མིད། །ཆོས་རྣམས་གང་ན་ཀུན་དུ་ལྷན་མིད་མི་ལྷན་མིད། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོ་ནི་དེ་ལྟར་གདགས། །འདུ་
མིད་འབྲལ་མིད་གནས་མིད་རྫས་ཀྱང་མིད། །མ་བརྒྱུང་མ་གྲོལ་ཉམས་པ་མིད་ཅིང་ཉི་རིང་མིད། །རྩོལ་བ་མིད་ཅིང་

ཐོགས་མེད་ཅི་ལ་འང་གནས་པ་མེད། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་དེ་ལྟར་བསྟན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་དེ་ནི་ལྟས་མེད་པ། མ་བྱས་པ། མ་སྐྱེས་པ། མ་
འགགས་པ། མ་བྱུང་བ། ལས་མེད་པ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མ་མཐོང་བ། མ་ཐོས་པ། རྣམ་པར་

མི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམས་པས་གསུངས་སོ། །ཡུམ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བློན་པ་ནི་བློན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སློ་མཐའ་ཡས་པར་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་

རྗེས་སུ་བློན་པ་འབའ་ཞིག་བསྒོམ་ཞིང་། གཟུགས་ལས་མ་ཡིན། མཚན་ལས་མ་ཡིན། དཔེ་བྱེད་ལས་མ་ཡིན། ཡོན་ཏན་ལས་མ་ཡིན། ཆོས་ལས་མ་ཡིན། ཆོས་མ་ཡིན་པར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལཱུ་ལས་ཀྱང་། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལྟ་བུ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་།
མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་པ་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་སློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་

ཉུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་གང་ཞིན། གཟུགས་དང་མཚན་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲིབ་དང་། རིགས་དང་། དུས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་
དང་། སྒྲོན་གྱི་སྒྲོད་པ་དཀར་པོས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱི་མའི་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་སྒྲོན་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་

@285B མ་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་གནས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་ཡིན་པ་དང་། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བ་མ་ཡིན་པ་
དང་། རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞིབ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་

པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མདོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་མདོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ཡང་བལྟ་བར་
བྱའོ། །སྒྲུལ་པ། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་རྗེས་སངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞིབ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་རི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞིན། རྒྱ་གསུམ་

དང་། རྒྱུན་གཅིག་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་དུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །རི་ལྟ་ཞིན། སྒྲུ་
གསུམ་གྱི་རྩྭ་ལ་གྱིས་སོ། །སྒྲུ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས།

ཇི་སྐད་དུ། འོག་མིན་གྱི་ཕོ་བྲང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་སེམས་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོར་བྱ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟར་མཐུ་སྒྲ་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་

མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཁྱེན་པ། བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱམ་ཕྱག་གྲངས་མེད་པར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉི་བར་བསགས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུངས་པ། ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོར་བྱ་གཟུགས་སྒྲ་ཚོགས་ཅན་ལྟར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ། སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། སྒྲིབ་པ་

རྣམ་པ་གཉིས་སྤངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར། གནས་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་མངོན་པར་གྱུ་བོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཕན་པ་བསྐྱབ་པའི་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱི་དབང་

གིས་སྐྱལ་པའི་སྐྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པར་མཛད་པ། འཛམ་བུའི་གླིང་གྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་དག་ཏུ། དགའ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་ན་བཞུགས་པ་ཐོག་མར་མཛད་དེ། འཕྲོ་བ་དང་། ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། བལྟམས་པ་དང་། གཞོན་རྒྱའི་རོལ་པ་དང་། བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་

@286A ཨྲ། །པ་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྒྲིད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་དང་། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་

པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཀུན་སྟོན་པ་ཉིད་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡི་གེ་དང་། ཟུ་བ་དང་། ཆོག་གི་དོན་གོ་རིམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྟན་པས་
སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་རངས་པར་མཛད་པ་གང་ལ་ཐེག་པ་མཆོག་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་

པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པ་འབྱུང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དང་། གཟུགས་དང་། གསུང་གི་སྒྲ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་སྟོམ་པ་གསུམ་ལས་ངེས་པར་འབྱུངས་པ། ལྷས་དང་། སེམས་དང་། དག་གནས་
གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་རྗེ་

སྟེས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ་འོག་མིན་གྱི་སྒྲིད་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲའི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྒྲ་ཞེས་བཤད་ངོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ནི་དེ་ཉིད་ལོངས་སྒྲིད་རྗེ་གས་པའི་སྒྲ་
བཤད་པ། སྟོབས་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་ཆོས་

གྱི་སྐྱར་བཤད། འཇམ་བུའི་སྒྲིང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་སྐུལ་པའི་སྐྱར་བཤད་དོ། །མདོར་ན་སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། མ་འབྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་འདུས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་

ཅིང་ཐ་མི་དད་པར་བྱུང་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའོ། །དེའི་བྱིན་གྱི་རྒྱ་བས་ལས་བྱུང་བ་དེའི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱའོ། །དེའི་བྱིན་གྱི་རྒྱ་བས་ལས་ངེས་པར་བྱུང་བ་གདུལ་བྱ་ལ་
རི་ལྟར་མོས་པར་འབྱུང་བ་ནི་སྐུལ་པའི་སྐྱ་ཡིན་ནོ། །སྟོར་མེད་བྱུར་ཀྱང་ཡི་ཤེས་མེད། །

སྟོན་ལམ་དབང་གིས་སེམས་ཅན་དོན། །གདུལ་བུའི་རྒྱུད་ནི་རི་བཞིན་དུ། །བྱབ་པའི་མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད། །དེ་བས་ན་སྟོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས། མགོན་པོ་སེམས་པ་མི་མངའ་
ཞིང་། །རྣམ་རྟོག་གཞི་བཞུགས་མི་མངའ་ཡང་། །རང་ཉིད་ངང་གིས་སེམས་ཅན་

@286B ལ། སངས་རྒྱས་མཛད་པ་འཇུག་པར་འབྱུང་། །རྣམ་རྟོག་རྒྱུད་དམར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་མི་བསྟོད་ཀྱང་། །དེ་ལྟས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བསམ་པ་
མ་ལུས་རྫོགས་པར་མཛད། །ཡང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས། །དྲི་མ་མེད་པ་ཆོས་

གྱི་སྐྱུ། །དི་མ་མེད་པའི་ཆོས་སྐྱུ་ལ། །ཡི་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་གནས་གྱུར་ནས། །དེ་ཡིས་སེམས་ཅན་དོན་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་སྐབས་ཚེ་གས་སོ། ། །འདིར་
སངས་རྒྱས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་འདས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་དངས་པ་དང་། ལྷ་དང་གྲུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་། མཐོང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དག་ལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་
ཆེ་བའི་དོན་སུ་ཞིག་འཆད་པར་འགྱུར། སུ་ཞིག་གི་ཆོག་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་ཞེན།

འདི་ལྟར་སྤོབ་དཔོན་འཕགས་པ་གྲུ་སྐྱབ་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། དོན་དེ་འཆད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གཞུང་དུ་མ་ནས་ལུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་ལས། ལུང་བསྟན་པའི་ཆོག

ནི་མེད་གྱི། འདི་འོན་ཀྱང་ཡི་རྩོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྐལ་ལས་བརྩམས་ནས་ཟབ་མོ་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་བར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་
འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་། མདོ་གཞན་དག་ནས་ལུང་བསྟན་ཅིང་།

འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་ཇི་སྐད་དུ། དག་སློང་ཀླ་སྒྲུབ་ཅེས་བྲ་བ། །རང་བཞིན་མེད་དོན་དེ་ཉིད་རིག། །ས་ནི་དུག་པ་སྒྲུབ་པ་སྟེ། །ལེ་ནི་དུག་བརྒྱུར་འཆོ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་སྟོན་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་

ཀྱང་། ཇི་སྐད་དུ། ལྷའི་བྱ་དག་བསྐལ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྟོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀླ་རིགས་སྟོན་མའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོའི་ཀླ་ཡུམ་བསྟན་པ་འཇིན་པ། སྟོན་པོ་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་འཇིན་པ། རྒྱལ་པོ་དང་སྟོན་པོ་གཉིས་སངས་རྒྱས་

@287A ༄༄༅། །ཀྱི་རིང་བསྐལ་གྱི་གཏམ་བྱས་ཤིང་། རྒྱལ་པོས་ལེགས་པར་བཤད་པས་དུས་དེར་འཁོར་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་སྒྲིས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཞུས་པ། རྒྱལ་པོ་འདི་ཟབ་མོ་
ལ་མཁས་པའོ་ཞེས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་

པོའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་དུ་བཟླ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤར་གང་གཏོར་ནས་སེམས་འདི་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་དེ།
མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཤྲ་བྱ་བྱུང་པའི་བསྟན་པ་རྩལ་པའི་ཆོ་བདག་རབ་ཏུ་

བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་མཁུག་ལ་བབ་པ་ན་སྐྱེ་ཆེན་པོ་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱགས་པ་ལ། ཆོས་གོས་ཙམ་འཆང་བ་སྐྱེ་བྲལ་པ་ན་མས་ཡུལ་ནས་ཕྱང་ཞིང་བསྐྱད་ལ། དམ་པའི་ཆོས་ཕྱང་སྟེ་དམ་པའི་
ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་གི་སྟོག་གཏོང་བར་བྱུང་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཏབ་

པོ། །སྟོན་པོ་དང་། བཅུན་མོས་ཀྱང་སྟོན་ལམ་བཏབ་པོ། །ལྷའི་བྱ་དག་ང་འདས་པའི་འོག་དུ་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་འདས་པ་ན། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་མཁར་གྱི་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོན་བཟང་པོ་ཞེས་
བྱ་བ་འབྱུང་བར་འབྱུང་། དེའི་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཅུན་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱབ་པར་

འབྱུང་བའི་ལྷག་མ་ཙམ་ལུས་པ་ན་ངའི་ཉན་ཐོས་འབྱུང་བར་འབྱུང་། དམ་པའི་ཆོས་འབྱེན་པར་འབྱུང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་འབྱུང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་གཞན་ལ་རྒྱས་པར་འཆད་
པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་པ་ནས་དགེ་སྟོང་དེ་ལྟང་བསྟན་པ་ཉོན་ཅིག །དེ་ནི་ང་ལ་

བཏེན་པ་དང་། ངའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱུང་ཆེན་པོ་བྱིར་བ་དང་། ངའི་ལྷག་གཞོན་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ང་འདས་པའི་འོག་དུ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱང་སྟོང་རི་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་གོང་
བྱིར་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་བར་འབྱུང་། གོང་བྱིར་

ཆན་པོ་དེའི་བྱང་སྟོགས་སུ་སྒྲིམ། །འགྲུ་གོ་ཅན་གྱི་རྩུ་རིགས་ནམ་པར་དག་པ་སྒྲི་བར་འགྱུར་རོ། །དྲུག་ཀྱི་རིགས་གཞོན་ཉུ་ལི་ཚྭ་བླའི་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་མཆོག་འདི། ངའི་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེར་

@287B རིགས་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་པ་མ་ལ་སོགས་པའི་གཉིན་སྡེའི་མིང་ཡང་དེའི་མིང་ལས་འདོགས་སོ། །འབྲ་གོ་ཅན་གྱི་རྗེ་འུ་རིགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་

ཡིན་པར་བརྟུན་ཞེས་པ་ནས་ཡང་བྱིའུ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱག་པར་འགྱུར་

ཞིང་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆོ་སྤྱུ་རབ་ཏུ་སྤྱང་བ་ན་དེའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིར་སློབ་གཏོང་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ནས་ཡང་དེའི་ཆོག་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ནི་ཉུང་།

ཞིང་པལ་ཆེར་དེ་ལ་མི་མོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་དེའི་ཆོག་ལ་ཡིད་

ཆེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལྷ་མ་དག་ལ་མདོ་འདི་ཐོས་པ་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པས་དགོ་བའི་རྩ་བ་བརྟན་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་
མོས་པ་ལྟས་གྱི་མདོན་སུམ་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་བཅས་

ཅད་ནི་བདུད་གྲིས་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབས་པའི་གཏི་མུག་ཅན་རོ། །དེ་ལ་མེས་པ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་གྲིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའོ་ཞེས་པ་ནས། །ཡང་དེ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་དུས་གསུམ་གྱི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚིག་མཉན་པ་ན་

དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའ་མཉན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནས་ཡང་དེ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་ན་ངའི་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དང་འདྲ་བའི་གང་ཟག་ནི་མེད་
དེ་མི་སྲིད་དོ། །ཡང་དེའི་ཕྱོགས་བྱེད་པ་དང་། དེའི་གཞུང་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་

དང་། དེའི་འཁོར་དང་། དེའི་གཞུང་འཛིན་པ་དེ་དག་ནི་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱེད་པ་བཟང་པོ་དེའི་རྗེས་ལ་བསྐྱེད་པ་དུག་ཅུར་སངས་རྒྱས་མི་
འབྱུང་རོ། །དེའི་རྗེས་ལ་སངས་རྒྱས་བདུན་འབྱུང་རོ། །དེ་ནས་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་བའི་འོད་ཅིས་བྱ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེའི་མིང་ཐོས་པ་ཡང་དོན་ཆེ་བའོ། །ཤུག་ཐུབ་པ་གཉིས་
པའོ། །དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་

@288A ཨྲ། །བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་དུ་བཟུང་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་ངག་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་གནང་བའི་
གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་གསང་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བ། སློབ་མོས་ཡུལ་

དུ་བྱུང་བ། ཤེས་རབ་སྤྱངས་པ་དང་ལྡན་པ། རང་གིས་སྤྲིང་རྗེ་ཆེ་བ། སྤྲན་ཆད་སྤྱི་བ་བྱངས་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྤྱད་པ་ལ་གོམས་པ་ཡོད་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ།
ཚོགས་རྣམ་པ་གཉིས་བསགས་པ་ལ་གོམས་པ། ཚོ་འདི་ཉིད་

ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འདོད་པས་སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་འདི་ལྟར་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་སློབ་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། བདེ་བ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པ་དང་།
ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དེ་

ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐབས་མཁན་དུ་བྱུང་བ་མང་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱུད་རིང་དུ་སློང་བ་དང་། བདག་ལ་སྤྱབ་པ་དང་མ་བུལ་བ་ཡིན་མོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་
ཞལ་སྤྲུལ་། གྱིས་པ་རྣམས་ནི་གཞུགས་ལ་ཆགས། །

འབྲིང་པོ་རྣམས་ནི་ཆགས་བྲལ་འགྱུར། །གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་ནས། །སློ་མཆོག་རྣམས་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་ལྷ་འི་ཞལ་སྒྲ་ནས་གྱང་། མཁས་
པས་ལེགས་པར་འཐབ་པའམ། །ཡང་

ན་ལེགས་པར་བློས་པར་བྱ། །བར་མ་དོ་ཡི་དངོས་པོས་ནི། །དོན་དམ་པའམ་ལྟར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སློ་གྲོས་འབྲིང་པོ་རྣམས་གྲིས་ནི། སྒར་ཇི་སྒླད་བཤད་པ་བཞིན་དུ་
གནས་པས་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དབང་པོ་རབ་གྲིས་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྲིས་

སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་ཉིད་གྲིས་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་བདུན་དང་། བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྲིས་སོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་
པའི་སྐབས་རྗེ་གསུངས་སོ། །།འདིའི་དོན་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་

@288B སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ། ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱང་མི་འབྱུང་ཞིང་། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་ལས་
གྱང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་བདེ་ཆེན་པོ། །སྟོང་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་

དམ་པ་ནི། །འཆི་བ་སྤྱི་བའི་གཙོ་བོ་སྟེ། །གཞན་གྱིས་འཆི་བ་དག་འཛོམས་མི་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ནད་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་སྟེ། །འཕགས་པ་ལྷའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས། །བཤད་དང་
གཙུག་པ་འབྱུང་བ་དང་། །རིམས་དང་ནད་ལ་སོགས་པ་དང་། །རང་

བཞིན་གས་པ་ལ་སོགས་པ། །རྟག་ཏུ་སྤྱི་མས་གསོ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བདུད་དང་གདོན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་། །བར་དུ་གཙོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བར་འབྱུང་ཏེ། །གང་
འདིར་རྒྱ་བ་དང་ནི་མི་རྒྱ་བ། །སྤྱི་མ་ནམ་མཁའི་ངོ་བོར་རྣམ་རྟོག་པ། །

འདི་ནི་བསྐྱེད་བའི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་སྟེ། །བསྐྱེད་བའི་ཆོག་གཞན་དག་འདིར་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་བསྐྱོམ་པ་ནི་
བསྐྱེད་བའི་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་རྣམས་འགྲས་ཀྱང་།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་སྤྱང་བ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་མི་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་གསུངས་པ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་བསྐྱོམས་ན། །འཆི་བ་དག་གིས་ནི་མ་
མཐོང་ཞིང་། །གཞན་ཡང་བདུད་ནི་བྱེ་བས་ཀྱང་། །མཐོང་པས་འབྱུང་བ་མ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཐོབ་སྟེ། འཕགས་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་
ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་

མེད་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་འདོད་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་དག་ནི། སྤྲིག་པའི་ལས་གྲངས་མེད་པ་བྱས་པ་ནམས། གྲུད་པ་ན་བ་དང་། རིམས་གྲིས་བཏབ་པ་དང་། ཟུག་རྩ་དང་། སྐྱར་པ་
བཏབ་པ་ཙམ་གྲིས་བྱང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་

@289A ༄༄༅། །ཡི་ཤེས་ཤུག་རྒྱུའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེལ་པ་མང་པོར་བསགས་པའི་སྤྲིག་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི། གྲུད་པ་ན་བཙམ་གྲིས་འབྱང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
པ་ནས། ནམ་ཡང་ཐན་མི་ལམ་སྤྲིག་པ་ཅན་མཐོང་བས་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་

སྐྱིབ་པ་དེ་དག་ཀྱང་འབྱང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲུ་ནས་ཀྱང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱང་ན་འདས། །བྱ་བ་བྱས་པའང་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་བརྒྱུ་རྩ་བཅུར་ལག་པ། །ནལ་འབྱོར་ཅན་ལ་འབྱུང་མི་འགྱུར། །འཇིག་

ཉེན་ཆོས་ཀྱིས་མི་གོས་ཏེ། །པརྩ་ལ་ནི་འདམ་བཞིན་ནོ། །འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཀྱན་བྲལ་ཡང་། །འཁོར་བ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་མི་བྱེད། །རང་བཞིན་སྤྱ་ངན་འདས་པ་ཉིད། །སྤྱ་ངན་འདས་
ལ་གནས་མི་བྱེད། །ཉོན་མོངས་མེ་ཡིས་གདུངས་པ་མེད། །ཉོན་མོངས་

ལྷན་པ་ལྟ་བུར་སྟོན། །སེམས་མེད་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། །མཉམ་གཞག་རྗེས་ཐོབ་མེད་པར་བསྐྱེམ། །ཕན་ཡོན་གྱི་སྐབས་རྫོགས་སོ། །ཉམས་དགའ་འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་
ཡི། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་ལམ་འདི་བཤད་པ་ལས། །བསོད་ནམས་

བསགས་པ་དེ་ཡིས་འགྲོ་བ་རྣམས། །ཀླང་གཉིས་དབང་པོའི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་ཤོག། །བཀའ་མ་ལུས་པའི་སྤྲིང་པོ་བསྐྱས་པ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་པོར་སྟོན་པ་དབུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་མ།
བདག་དང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་པ་

རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྐྱ་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་སྐྱ་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་འཛིན་གྱི་གནས་སུ་གཤེགས་པའི་སྟོབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྟོབ་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱུབ་ཀྱི་གསུང་བཞིན་དུ་མཇད་པ་
རྫོགས་སོ། །སྟོ་མ་རྗེ་བཙུན་ཟངས་སྤྲིང་པ་དགེ་བསྟེན་མགོན་པོ་ལ། པཱི་ཏ་

ཆེན་པོ་དྲི་པོ་ཀ་ར་གླེ་རྒྱ་ནས་བཀའ་དྲིན་ལྷས་པ་ལས། སྤེས་སོ་མ་ཕུ་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྒྱ་བཙོན་འབྲས་སེང་གེ་དང་། ནག་ཚོ་རྩེ་ལ་བྲིམས་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལྷས་
ནས་བསྐྱར་ཅིང་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །